

Připravenost obyvatelstva na mimořádné události obce Bystřice nad Pernštejnem

Veronika Turová

Bakalářská práce
2025

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Veronika Turová
Osobní číslo:	L22169
Studijní program:	B1032A020002 Ochrana obyvatelstva
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Připravenost obyvatelstva na mimořádné události obce Bystřice nad Pernštejnem

Zásady pro vypracování

- Na základě dostupných zdrojů zpracujte teoretickou část dané problematiky.
- Proveďte multikriteriální analýzu rizik a hrozeb vybrané obce.
- Zpracujte a vyhodnotte dotazníkové šetření v oblasti připravenosti obyvatelstva na mimořádné události v obci Bystřice nad Pernštejnem.
- Na základě získaných poznatků navrhněte opatření ke zlepšení připravenosti obyvatelstva na mimořádné události.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. ČESKO. *Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů – znění od 1. 1. 2024*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2024 [cit. 21. 10. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>.
2. ČLOVĚK V TÍSNI. *Žijeme v záplavovém území*. Praha: Člověk v tísní, 2015. ISBN: 978-80-87456-76-7.
3. HORÁK, Rudolf; DANIELOVÁ, Lenka; JURÍČEK, Ludvík a ŠIMÁK, Ladislav. *Zásady ochrany společnosti*. Monografie. Ostrava: Key Publishing, 2015. ISBN 978-80-7418-236-5.
4. RICHTER, Rostislav. *Slovník pojmů krizového řízení*. Praha: Ministerstvo vnitra, Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2018. ISBN 978-80-87544-91-4.
5. ŘEHÁK, David; MARTÍNEK, Bohumír a LEGIERSKÁ, Petra. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb*. 2. rozšířené vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2019. ISBN 978-80-7385-220-7.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Ivan Princ**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **2. prosince 2024**
Termín odevzdání bakalářské práce: **2. května 2025**

L.S.

prof. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení bakalářské práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na bakalářské práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne 02.05.2025

.....
podpis autora

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zaměřuje na připravenost obyvatelstva na mimořádné události v obci Bystřice nad Pernštejnem. Hlavním cílem práce je na základě multikriteriální analýzy hrozeb a rizik a úrovně připravenosti v obci navrhnout opatření ke zvýšení připravenosti obyvatel na mimořádné události. Za účelem naplnění tohoto cíle byla nejprve vypracována teoretická východiska problematiky připravenosti obyvatelstva, včetně legislativního rámce a systému ochrany obyvatelstva v České republice. Následně byla provedena multikriteriální analýza rizik a hrozeb, kterým může být obec vystavena. Praktická část práce dále zahrnuje zpracování, vyhodnocení a analýzu výsledků dotazníkového šetření zaměřeného na informovanost a připravenost obyvatel na krizové situace.

Klíčová slova: analýza rizik, Bystřice nad Pernštejnem, krizové řízení, mimořádná událost, připravenost obyvatelstva

ABSTRACT

This bachelor thesis focuses on the preparedness of the population for emergencies in the municipality of Bystřice nad Pernštejnem. The main objective of the thesis is to propose measures to improve the preparedness of residents for emergency situations, based on a multi-criteria analysis of threats and risks and the level of preparedness in the municipality. In order to achieve this objective, the theoretical background of population preparedness was first elaborated, including the legislative framework and the system of civil protection in the Czech Republic. Subsequently, a multi-criteria analysis of risks and threats to which the municipality may be exposed was carried out. The practical part of the thesis further includes the processing, evaluation, and analysis of the results of a questionnaire survey focused on the awareness and preparedness of the population for crisis situations.

Keywords: risk analysis, Bystřice nad Pernštejnem, crisis management, emergency, population preparedness

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce, panu Ing. Ivanu Princovi, za jeho odborné vedení, cenné rady, trpělivost a ochotu, které mi poskytl během zpracování této práce.

Mé poděkování patří také mé milované rodině a přátelům za jejich podporu, pomoc a povzbuzení po celou dobu mého studia a při tvorbě této práce. Bez jejich pomoci a podpory by nebylo možné tuto práci úspěšně dokončit.

OBSAH

ÚVOD.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 PRÁVNÍ RÁMEC PROBLEMATIKY	13
2 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI, RIZIKA A HROZBY	16
2.1 MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST	17
2.2 RIZIKO.....	18
2.3 HROZBA	19
3 ÚKOLY OCHRANY OBYVATELSTVA.....	21
3.1 VAROVÁNÍ A VYROZUMĚNÍ	22
3.2 OCHRANA OBYVATELSTVA UKRYTÍM	22
3.3 EVAKUACE	24
3.4 NOUZOVÉ PŘEŽITÍ OBYVATELSTVA	26
4 PŘÍPRAVA OBYVATELSTVA	27
4.1 MINISTERSTVO VNITRA	27
4.2 ORGÁNY KRAJE	28
4.3 ORGÁNY OBCE	28
4.4 PRÁVNICKÉ A PODNIKAJÍCÍ FYZICKÉ OSOBY	29
4.5 NESTÁTNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE	30
4.6 FYZICKÉ OSOBY.....	31
DÍLČÍ ZÁVĚR Z TEORETICKÉ ČÁSTI	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
5 OBEC S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM	34
5.1 MĚSTO BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM	35
5.2 JEDNOTNÝ SYSTÉM VAROVÁNÍ A VYROZUMĚNÍ VE SPRÁVNÍM OBVODU MĚSTA	37
6 RIZIKA PRO OBEC S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM	38
7 ANALÝZA RIZIK V SOFTWARE RISKAN	39
7.1 ZMAPOVÁNÍ AKTIV V ORP BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM	39
7.2 ZMAPOVÁNÍ HROZEB V ORP BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM.....	40
8 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	47
8.1 PŘIPRAVENOST OBYVATELSTVA NA MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI OBCE BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM.....	47
8.2 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO PRŮZKUMU	48

9	NÁMĚTY A DOPORUČENÍ KE ZVÝŠENÍ PŘIPRAVENOSTI OBYVATEL NA MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI.....	68
	ZÁVĚR.....	69
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	71
	SEZNAM OBRÁZKŮ	77
	SEZNAM TABULEK.....	78
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	79

ÚVOD

Mimořádné události představují v současné době jednu z nejvýznamnějších výzev v oblasti bezpečnosti a krizového řízení. Jejich četnost, rozmanitost a dopad se v posledních letech znatelně zvyšují, což je důsledkem řady faktorů, jako jsou klimatické změny, globalizace, technologický rozvoj či proměna společenských struktur. V důsledku těchto změn se výrazně zvyšují nároky nejen na státní správu, samosprávu a složky integrovaného záchranného systému, ale i na samotné občany, jejich aktivní přístup, informovanost a schopnost samostatně a adekvátně reagovat v krizových situacích.

Moderní bezpečnostní prostředí je stále více charakterizováno nepředvídatelností a komplexností, což klade důraz na integrovaný a koordinovaný přístup k prevenci, přípravě a řešení mimořádných událostí.

Obec Bystřice nad Pernštejnem jako obec s rozšířenou působností čelí řadě specifických hrozeb, a to jak přírodního, tak antropogenního charakteru. Vzhledem ke své poloze, infrastruktuře a demografickým charakteristikám je důležité systematicky vyhodnocovat rizika, kterým může být tato obec vystavena, a současně posilovat úroveň připravenosti obyvatelstva na možné mimořádné události.

Hlavním cílem této bakalářské práce je na základě multikriteriální analýzy hrozeb a rizik a úrovně připravenosti v obci navrhnout opatření ke zvýšení připravenosti obyvatel na mimořádné události. K naplnění tohoto cíle bylo nejprve nutné vypracovat teoretické východisko k problematice připravenosti obyvatelstva na mimořádné události, včetně právního rámce a systému ochrany obyvatelstva v České republice. Následně byla provedena multikriteriální analýza rizik a hrozeb pro obec Bystřice nad Pernštejnem. V praktické části práce byly zpracovány, vyhodnoceny a analyzovány výsledky dotazníkového šetření zaměřeného na úroveň připravenosti obyvatelstva v dané obci.

Pro zpracování práce byly využity metody analýzy odborných zdrojů, deskripce legislativních a institucionálních rámců, metoda multikriteriální analýzy rizik pomocí kalkulátoru pro podporu tvorby analýzy rizik Riskan a kvantitativní výzkum realizovaný formou dotazníkového šetření. Využitím těchto metod bylo možné vytvořit komplexní obraz aktuálního stavu připravenosti obyvatel, identifikovat slabá místa v systému ochrany a navrhnout vhodná opatření pro zvýšení bezpečnosti v obci. Zároveň mohou sloužit jako inspirace pro další obce a regiony, které usilují o zvyšování bezpečnosti a ochrany svých obyvatel v dynamicky se měnícím světě.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PRÁVNÍ RÁMEC PROBLEMATIKY

Ochrana obyvatelstva je v České republice legislativně upravena prostřednictvím série krizových zákonů, které vstoupily v platnost v roce 2000. Právní předpisy tvoří základní rámec pro řešení situací ohrožujících bezpečnost a zdraví obyvatel. Právní rámec vztahující se k této problematice zahrnuje především ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústavu České republiky, a ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listinu základních práv a svobod.

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky upravuje odpovědnost státu za ochranu své svrchovanosti, územní celistvosti, demokratických principů a klíčových hodnot, včetně života, zdraví a majetku občanů. V případě vážného ohrožení může vláda vyhlásit nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav, a to v souladu s povahou či rozsahem dané situace. Na zajištění bezpečnosti se podílejí ozbrojené síly, bezpečnostní sbory a záchranné sbory, stejně jako havarijní služby, za podpory státních orgánů, samospráv, nebo jednotlivců, přičemž jejich povinnosti stanoví zákon. V krizových stavech je možné využít zkráceného legislativního procesu, přičemž prezident nemůže vetovat přijaté zákony. Bezpečnostní rada státu zajišťuje přípravu opatření pro krizové situace. V případě krizového stavu lze zákonem prodloužit volební období až o šest měsíců. Rozhodnutí o krizových stavech musí být zveřejněna a okamžitě účinná dle stanovených podmínek. (ČESKO, 1998)

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů upravuje a vymezuje jednotlivé složky specifikuje jejich pravomoci a působnost. Dále stanoví kompetence státních orgánů a orgánů územní samosprávy a upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osob v souvislosti s přípravou na mimořádné události, prováděním záchranných a likvidačních prací a ochranou obyvatelstva během krizových stavů, mezi které patří stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav. (ČESKO, 2000a)

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, představuje klíčový právní předpis upravující systém krizového managementu v České republice. Zákon definuje stav nebezpečí jako jeden z krizových stavů a vymezuje strukturu a pravomoci orgánů krizového řízení, včetně bezpečnostních rad a krizových štábů na různých úrovních státní správy. Důležitou součástí zákona je definice kritické infrastruktury, který zahrnuje systémy a prvky nezbytné pro fungování státu. (ČESKO, 2000b)

Zákon dále upravuje tvorbu krizových plánů a plánů krizové připravenosti, což jsou dokumenty zásadní pro systematickou přípravu na potenciální krizové situace. Významnou část zákona tvoří stanovení povinností pro právnické osoby, podnikající fyzické osoby a občany v době krizových stavů, včetně poskytování součinnosti při řešení krizových situací. Komplexním přístupem zákon vytváří rámec pro efektivní prevenci, přípravu a řešení mimořádných událostí ohrožujících bezpečnost státu a jeho obyvatel. (ČESKO, 2000b)

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy je významným legislativním nástrojem pro řízení ekonomických aspektů během mimořádných událostí. Právní předpis definuje rozsah a charakter hospodářských intervencí, které mohou být implementovány v období krizových stavů. Zákon jasně vymezuje kompetence příslušných orgánů státní správy v této oblasti a specifikuje konkrétní ekonomická opatření aplikovatelná v krizových situacích. Primárním cílem této legislativy je posílit schopnost státu efektivně reagovat na ekonomické výzvy spojené s krizovými stavy a minimalizovat jejich potenciální negativní dopady na společnost a národní hospodářství. (ČESKO, 2000c)

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému upravuje fungování integrovaného záchranného systému (IZS) v České republice. Dokument detailně rozpracovává operační postupy a koordinační mechanismy složek IZS při řešení mimořádných událostí. Vyhláška definuje hierarchii velení na místě zásahu, specifikuje úroveň koordinace jednotlivých složek a stanovuje metodiku pro rozdělení místa události. Významnou součástí vyhlášky je úprava procesu tvorby a schvalování havarijních plánů na krajské úrovni a vnějších havarijních plánů sloužících jako strategické nástroje pro efektivní zvládání krizových situací. Dokument také definuje zásady komunikace v rámci IZS, čímž vytváří předpoklady pro účinnou reakci na mimořádné události. Tímto komplexním přístupem vyhláška významně přispívá k posílení připravenosti a akceschopnosti záchranného systému v České republice. (ČESKO, 2001a)

Vyhláška č. 380/2002 Sb., představuje zásadní právní předpis v oblasti ochrany obyvatelstva, který konkretizuje postupy a opatření nezbytné pro efektivní přípravu a realizaci úkolů ochrany obyvatelstva a civilní ochrany. Dokument detailně rozpracovává proces zřizování struktur civilní ochrany, včetně specifikace personálního obsazení a materiálně-technického zabezpečení příslušných zařízení. Významnou část vyhlášky tvoří úprava systémů včasného varování a vyrozumění obyvatelstva v případě vzniku mimořádných událostí. (ČESKO, 2002)

Systémy jsou navrženy tak, aby zajistily promptní a účinnou distribuci informací o potenciálních hrozbách a následných ochranných opatřeních směrem k veřejnosti. Vyhláška tak vytváří komplexní rámec pro zvýšení připravenosti společnosti vůči různým typům mimořádných událostí, čímž významně přispívá k celkové bezpečnosti obyvatelstva České republiky. (ČESKO, 2002)

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, je klíčovým rámcem vymezujícím postavení a funkci Policie ČR v systému státní správy. Právní předpis komplexně definuje rozsah pravomocí, povinností a odpovědností příslušníků policejního sboru při výkonu jejich služby. Zákon detailně specifikuje právní prostředí, v němž policie operuje a jasně vymezuje oblasti, ve kterých je oprávněna zasahovat a uplatňovat své kompetence. Významným aspektem tohoto zákona je důraz na ochranu práv a svobod občanů, čímž zajišťuje soulad policejní činnosti s principy demokratického právního státu. Zákon tak představuje základní dokument regulující činnost a organizaci Policie České republiky, přičemž balancuje mezi potřebou efektivního vymáhání práva a respektováním občanských svobod. (ČESKO, 2008)

Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě definuje fungování záchranných zdravotnických služeb v České republice. Právní předpis komplexně vymezuje rozsah a povinnosti zdravotnické záchranné služby, přičemž poskytuje jasné definice klíčových pojmů a stanovuje specifické požadavky na organizační strukturu a provozní aspekty služeb. Významnou součástí zákona je úprava traumatologického plánu, který hraje zásadní roli při zvládání zásahů při mimořádných událostech. Zákon dále specifikuje složení výjezdových skupin a jasně definuje kompetence a odpovědnosti Ministerstva zdravotnictví a krajských samospráv v oblasti řízení a koordinace zdravotnické záchranné služby. Způsobem zákon vytváří ucelené právní normy pro poskytování neodkladné zdravotní péče v akutních situacích a při mimořádných událostech, čímž významně přispívá k zajištění efektivní a kvalitní přednemocniční neodkladné péče pro obyvatele České republiky. (ČESKO, 2011)

Zákon č. 320/2015 Sb., Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů se týká úpravy postavení, úkoly a organizační struktury této bezpečnostní složky. Právní předpis detailně vymezuje kompetence a povinnosti příslušníků Hasičského záchranného sboru, s důrazem na jejich roli při řešení krizových situací a havárií. Významnou součástí zákona je úprava nakládání s informacemi a zajištění efektivní komunikace v rámci sboru, což je zásadní pro koordinovaný postup při zásazích. (ČESKO, 2015a)

2 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI, RIZIKA A HROZBY

V úvodu je důležité objasnit pojmy bezpečnostní rizika a hrozby. Koncepty hrají klíčovou roli v analýze bezpečnostního prostředí, a to jak z vnějšího, tak z vnitřního pohledu. Představují pro subjekty bezpečnosti zásadní indikátory, které zároveň odrážejí pravděpodobnost zachování stability ve vnitřním i vnějším prostředí státu, včetně všech probíhajících procesů a jevů. (Slezáková, 2017)

Bezpečnostní rizika lze primárně rozdělit do dvou hlavních kategorií:

Zemská rizika:

- Ohrožení života na zemi.
- Civilizační výzvy.
- Environmentální problémy a otázky světových zdrojů.
- Kulturní, sociologické, ekonomické a politické aspekty.
- Rizika plynoucí z mezinárodních vztahů.
- Vojenské a vojenskopolitické hrozby.
- Nárůst kriminality. (Rogozińska, 2021)

Mimozemská rizika:

- Globální hrozby pro život na Zemi.
- Environmentální rizika.
- Společensko-ekonomické výzvy.
- Další specifická rizika. (Slezáková, 2017)

Alternativní přístup ke klasifikaci bezpečnostních rizik zohledňuje:

- Rozsah působení.
- Časový průběh.
- Rychlost průběhu. (Slezáková, 2017)

Z hlediska rozsahu působení můžeme rizika dále dělit na:

- Lokální (omezená na území státu).

- Regionální.
- Kontinentální.
- Globální. (Slezáková, 2017)

Komplexní kategorizace umožňuje detailní analýzu různých aspektů bezpečnostních rizik a jejich potenciálních dopadů. (Slezáková, 2017)

2.1 Mimořádná událost

„Mimořádnou událostí se rozumí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.“ (ČESKO, 2000a)

Mimořádné události (dále v textu jen „MU“) lze dělit na dva druhy:

- Způsobené přírodními vlivy: Tato kategorie zahrnuje například požáry v krajině, zemětřesení, vichřice, povodně, sesuvy půdy či sněhové kalamity.
- Způsobené civilizačními vlivy: Sem spadají dopravní nehody, úniky nebezpečných látek, průmyslové nebo radiační havárie či terorismus. (Krizport, 2023)

Slezáková (2017) poukazuje na významnou roli činitelů mimořádných událostí MU v jejich celkovém pochopení a analýze. Tyto činitele představují zásadní aspekty, které nejen popisují samotnou mimořádnou událost, ale také poskytují klíčové informace o jejím průběh. Mezi tyto důležité faktory patří zejména:

- Následky, které MU způsobila.
- Faktory vedoucí ke vzniku MU.
- Časový okamžik, kdy MU nastala.
- Celková doba trvání MU.

Kromě hlavních činitelů existují i další aspekty, které tak přispívají k ucelenému obrazu mimořádných událostí. Tyto faktory jsou nezbytné pro komplexní analýzu a porozumění dynamice těchto událostí. Tyto prvky jsou klíčové pro efektivní management a reakci na mimořádné události, jelikož umožňují lépe pochopit, jak se komunity na takové události připravují a z nich se zotavují. Celkově, komplexní pochopení všech těchto faktorů je zásadní pro rozvoj účinných strategií prevence a zvládání mimořádných událostí. (Slezáková, 2017)

Tabulka 1 Členění mimořádných událostí podle jejich závažnosti.

Typ mimořádné události	Ztráty na lidských životech	Materiální ztráty – řádově
závada	žádné	100
vada	žádné	1000
porucha	žádné	10000
nehoda	jedinec	100000
havárie	několik jedinců	1 mil.
závažná havárie	desítky	10 mil.
pohroma	stovky	100 mil.
katastrofa	tisíce	1 mld.
kataklyzma	statisíce	10 mld.
apokalypsa	milióny	100 mld.

(Roudný a Linhart, 2004)

Tabulka kategorizuje mimořádné události podle jejich závažnosti na základě dvou kritérií: ztrát na lidských životech a materiálních škod. Začíná od nejméně závažných událostí, jako jsou závady (žádné ztráty na životech, škody do 100 Kč), a postupně přechází k nejzávažnějším, jako je apokalypsa (miliony obětí, škody v řádu 100 miliard Kč). Každý typ události je definován konkrétním rozsahem dopadů. (Roudný a Linhart, 2004)

2.2 Riziko

„Možnost, že s určitou pravděpodobností vznikne událost, kterou považujeme z bezpečnostního hlediska za nežádoucí.“ Ministerstvo vnitra, 2016)

V „Bezpečnostní strategii ČR 2023“ je riziko definováno jako možnost, že s určitou pravděpodobností dojde k události, která je z hlediska bezpečnosti považována za nežádoucí. Riziko je vždy spojeno s konkrétní hrozbou, od níž se odvíjí jeho povaha. Míru rizika, tedy pravděpodobnost vzniku škodlivých následků v důsledku této hrozby a zranitelnosti zájmů, lze stanovit prostřednictvím analýzy rizik. Analýza rizik vychází z hodnocení připravenosti čelit daným hrozbám. Definice odpovídá terminologickému slovníku Ministerstva vnitra ČR. (Antušák a Vilášek, 2016)

Komplexní analýza rizik a následné určení jejich míry představují stěžejní fáze v procesu zajišťování bezpečnosti a prevence nežádoucích jevů. Metodologický přístup nachází uplatnění nejen v kontextu bezpečnosti organizací a jednotlivých subjektů, ale rovněž v oblastech jako je veřejné zdraví, správa životního prostředí či finanční sektor. (Voráčová, 2015)

Systematická identifikace a řízení potenciálních hrozeb prostřednictvím analýzy rizik umožňuje vytvářet efektivnější strategie pro minimalizaci negativních dopadů. Výsledkem procesu je zpravidla robustnější a bezpečnější prostředí, které přináší benefity všem zainteresovaným stranám. Implementace analytických postupů tak představuje klíčový nástroj pro optimalizaci bezpečnostních opatření napříč různými sektory společnosti. (Voráčová, 2015)

2.3 Hrozba

„Je přírodní nebo člověkem podmíněný proces představující potenciál, tj. schopnost zdroje hrozby být aktivován a způsobit škodu.“ (Ministerstvo vnitra, 2016)

Obrovský vliv na naši společnost mají hrozby zejména ohrožující životy, majetek či kulturu. Dle jejich původu jsou hrozby rozděleny na dvě kategorie. Do první kategorie spadají naturogenní hrozby, tedy takové, které vznikají jako následek přírodních vlivů. Řadí se sem například přírodní katastrofy – zemětřesení, povodně, bouře, vichřice, sněhové bouře a další. (Řehák et al., 2019)

Druhou kategorií jsou hrozby antropogenní, tedy takové na jejichž vzniku se podílel člověk a jeho činnost. Rapidní rozvoj vědy a technologií se podepsal na růstu počtu incidentů spojených s lidským faktorem. Antropogenní hrozby se dále dělí na vnitřní hrozby a vnější hrozby. (Řehák et al., 2019)

Antropogenní hrozby interního charakteru představují nebezpečí vznikající z činnosti lidského subjektu v rámci organizačních struktur. Kategorie zahrnuje tři klíčové dimenze, jako jsou personální rizika spojená s nedostatečnou kvalifikací, úmyslným pochybením či neúmyslnou chybou zaměstnanců, procesní ohrožení pramenící z nedostatků v projektovém řízení, nesprávně nastavených pracovních postupů a technologická rizika vyplývající z poruch hardwarových a softwarových systémů, nedostatečné údržby infrastruktury či zastaralých technických řešení. (Řehák et al., 2019)

Vnější antropogenní hrozby představují komplexní soubor rizik, která vznikají mimo bezprostřední kontrolu dotčených subjektů. Kategorie zahrnuje několik klíčových oblastí. Především se jedná o technologické havárie, které mohou mít rozsáhlé následky pro společnost nebo ekosystémy. Další významnou skupinu tvoří sociální konflikty, projevující se například populačním tlakem, konflikty mezi různými etnickými či náboženskými skupinami, nebo masivními přesuny obyvatelstva. (Řehák et al., 2019)

Neopomenutelnou součástí problematiky jsou také bezpečnostní hrozby kriminálního charakteru, zahrnující jak organizovanou trestnou činnost, tak různé formy terorismu. (Řehák et al., 2019)

Efektivní řešení bezpečnostních hrozeb vyžaduje důkladný výzkum a analýzu rizik, což umožňuje vypracovat účinná preventivní opatření. Strategie se zaměřuje na minimalizaci pravděpodobnosti bezpečnostních incidentů a zmírnění jejich dopadů. (Řehák et al., 2019)

3 ÚKOLY OCHRANY OBYVATELSTVA

Ochrana obyvatelstva představuje komplexní a multidisciplinární oblast, která významně přesahuje rámec tradičních úkolů civilní ochrany definovaných Ženevskými úmluvami z roku 1949. Koncept zahrnuje široké spektrum aktivit a opatření, na jejichž realizaci se podílí různé složky státní správy, samosprávné celky, právnické osoby i jednotliví občané. Primárním cílem složek je zajištění bezpečnosti obyvatel, ochrana jejich zdraví a majetku, a také péče o životní prostředí, a to vše v souladu s platnou legislativou. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2024)

Podle Richtera (2018) zahrnuje ochrana obyvatelstva širokou škálu civilních opatření, která mají zajistit bezpečnost lidí v mimořádných situacích. Patří sem například včasné a srozumitelné informování veřejnosti o hrozcích nebezpečích, organizace evakuace z ohrožených oblastí, zajištění vhodných úkrytů a podmínek pro přežití během krizí. Součástí ochrany obyvatelstva jsou také další kroky, které mají za úkol ochránit životy, zdraví a majetek občanů před následky různých mimořádných událostí.

Systém ochrany obyvatelstva je charakteristický vzájemnou provázaností úkolů jednotlivých orgánů a institucí:

- **Hasičský záchranný sbor ČR** nese hlavní odpovědnost za klíčové aspekty civilní ochrany, včetně systémů včasného varování, evakuace a zajištění základních životních potřeb v krizových situacích. Zastává úlohu hlavního koordinátora integrovaného záchranného systému. V reálných situacích to znamená, že pokud na místě zasahuje více složek IZS, zpravidla přebírá velení člen Hasičského záchranného sboru ČR, který zodpovídá za spolupráci všech zúčastněných složek a organizuje průběh záchranných a likvidačních činností. (Člověk v tísni, 2015)
- **Policie ČR** se zaměřuje na udržování veřejného pořádku a bezpečnosti.
- **Resort zdravotnictví**, reprezentovaný ministerstvem zdravotnictví koordinuje opatření na ochranu veřejného zdraví.
- **Environmentální resorty**, zejména Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo zemědělství, spolu s povodňovými orgány, jsou zodpovědné za management povodňových rizik a ochranu před nimi.
- **Orgány veřejné správy** na všech úrovních mají za úkol zajistit kontinuitu správních funkcí i v případě mimořádných událostí nebo krizových stavů.

Integrovaný přístup k ochraně obyvatelstva reflektuje komplexnost moderních bezpečnostních výzev a zdůrazňuje potřebu koordinované spolupráce napříč různými sektory společnosti. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2024)

3.1 Varování a vyrozumění

Jednotný systém varování a vyrozumění (dále v textu jen „JSVV“) v České republice představuje komplexní infrastrukturu pro včasné informování obyvatelstva o hrozcích nebo nastalých mimořádných událostech. Systém, budovaný od roku 1991, se opírá o rozsáhlou síť koncových prvků varování, zahrnující především poplachové sirény a místní informační systémy. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2022)

Klíčovým prvkem JSVV je varovný signál „*Všeobecná výstraha*“, charakterizovaný kolísavým tónem sirény trvajícím 140 sekund, který může být opakován. Po signálu následuje mluvená informace specifikující povahu hrozby. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2022)

JSVV je řízen centrálně z vyrozumívacích center, primárně umístěných na operačních střediscích hasičských záchranných sborů krajů. Systém umožňuje Hasičskému záchrannému sboru ČR v případě potřeby přímý vstup do hromadných sdělovacích prostředků pro šíření tísňových informací. Kromě tradičních metod varování systém integruje i moderní technologie, včetně možnosti hromadného rozesílání SMS zpráv v závažných případech. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2022)

Součástí JSVV je také signál „*Požární poplach*“, sloužící ke svolání jednotek požární ochrany, a pravidelné měsíční testy systému, prováděné zpravidla první středu v měsíci. V současnosti JSVV zahrnuje více než 9 600 koncových prvků varování různých typů, od rotačních sirén po sofistikované elektronické systémy. Budoucí vývoj počítá s integrací elektronických informačních panelů pro zobrazování varovných a tísňových informací, což dále rozšíří možnosti systému v oblasti krizové komunikace. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2022)

3.2 Ochrana obyvatelstva ukrytím

V rámci komplexní strategie ochrany obyvatelstva před různými formami ohrožení, zejména v kontextu potenciálního použití zbraní hromadného ničení, se využívá systém úkrytů a dalších vhodných prostor. (Ministerstvo vnitra, 2025)

Ochranné struktury jsou navrženy tak, aby poskytovaly efektivní ochranu proti širokému spektru nebezpečí, včetně radiačního záření, kontaminace radioaktivními částicemi, tepelných efektů, biologických agens a tlakových vln. (Ministerstvo vnitra, 2025)

Systém úkrytů se dělí na dvě hlavní kategorie: improvizované úkryty, které jsou adaptovány z existujících struktur v případě potřeby, a stálé úkryty, jež jsou speciálně navrženy a konstruovány pro dlouhodobou ochranu. Dále mohou být rozděleny na tlakově odolné, tlakově neodolné a ochranné systémy v metrech či dopravních tunelech. Duální strategie umožňuje flexibilní a účinnou reakci na různé scénáře ohrožení, přičemž zohledňuje jak okamžité potřeby v krizových situacích, tak dlouhodobé plánování ochrany obyvatelstva. (Ministerstvo vnitra, 2025)

Úkrytí v případě radiační havárie – je klíčové zvolit vhodný úkryt, který poskytne maximální ochranu před radioaktivním zářením. Optimální volbou jsou uzavřené, zděné prostory, ideálně v suterénních částech budov nebo v jejich středu, které nabízejí nejlepší izolaci od vnějšího prostředí. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2025)

Pro zvýšení účinnosti ochrany je nezbytné provést několik zásadních kroků: hermeticky uzavřít a utěsnit všechny otvory včetně oken a dveří, deaktivovat veškeré ventilační systémy a vypnout zařízení využívající spalování. Během pobytu v úkrytu je esenciální sledovat oficiální informační kanály a řídit se instrukcemi orgánů krizového řízení nebo zasahujících jednotek. Opuštění úkrytu by mělo nastat až po oficiálním pokynu, ať už z důvodu odeznění hrozby nebo nařízené evakuace. Pro případnou evakuaci je vhodné předem připravit improvizované ochranné prostředky pro ochranu dýchacích cest a povrchu těla. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2025)

Úkrytí v případě úniku nebezpečné chemické látky – je volba vhodného úkrytu klíčovým faktorem pro zajištění bezpečnosti. Vzhledem k tomu, že mnohé toxické chemikálie mají vyšší hustotu než vzduch a kumulují se při zemi, je doporučeno vyhledat úkryt ve vyšších patrech budov, a to na straně odvrácené od zdroje kontaminace. Pro maximalizaci ochranného efektu je nezbytné hermeticky uzavřít a utěsnit všechny otvory, včetně oken a ventilačních systémů, k čemuž lze využít běžně dostupné materiály jako lepicí pásky či navlhčené textilie. Během pobytu v úkrytu je zásadní sledovat oficiální informační kanály a řídit se pokyny kompetentních orgánů. Opuštění úkrytu by mělo nastat až po oficiálním pokynu, ať už z důvodu pominutí hrozby nebo nařízené evakuace. Pro případnou evakuaci je vhodné mít připraveny improvizované ochranné prostředky pro ochranu dýchacích cest a povrchu těla. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2025)

Ukrytí v případě vojenského ohrožení – v případě zaznění varovného signálu „*Všeobecná výstraha*“ je klíčové rychle vyhledat nejbližší vhodný úkryt. Prioritou je využít dostupné budovy, tunely nebo stanice metra, přičemž přednost by měla být dána suterénům. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2025)

Pokud se již nacházíte v budově, je důležité zůstat uvnitř a přesunout se do nižších pater, ideálně do místností ve středu objektu, daleko od oken a dveří. Během pobytu v úkrytu je zásadní sledovat oficiální informační kanály a řídit se instrukcemi orgánů krizového řízení nebo zasahujících jednotek. Zachování klidu a racionálního uvažování je v těchto situacích kritické. Opuštění úkrytu by mělo nastat až po oficiálním pokynu. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2025)

V závislosti na specifické povaze hrozby může být vhodné využít improvizované úkryty nebo předem připravené stálé úkryty. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, © 2025)

Ukrytí v případě vichřice a tornáda – v případě výskytu extrémních povětrnostních jevů, jako jsou vichřice nebo tornáda, je volba vhodného úkrytu důležitá pro zajištění osobní bezpečnosti. V nízkopodlažních objektech se doporučuje vyhledat útočiště v suterénních prostorách nebo místnostech bez oken v nejnižším patře. Pro obyvatele výškových budov je optimální strategií přesun do centrálních částí objektu, ideálně do vnitřních chodeb nebo bytových jader. Osoby nacházející se v lehkých stavbách bez pevných základů by měly neprodleně vyhledat stabilnější úkryt v okolních budovách. Při zastižení tornádem v otevřené krajině je nezbytné využít terénních nerovností pro minimalizaci expozice letícím předmětům, přičemž prioritou je ochrana vitálních částí těla. Zásadním pravidlem je vyvarovat se blízkosti oken a lesních porostů, kde hrozí zvýšené riziko zranění padajícími větvemi či stromy. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, © 2025)

3.3 Evakuace

Evakuace představuje komplexní a důležitý proces v rámci krizového managementu, jehož primárním cílem je zajištění bezpečného přesunu osob, zvířat a majetku z oblastí ohrožených mimořádnou událostí nebo krizovou situací do bezpečných lokalit. Proces zahrnuje široké spektrum opatření, která přesahují pouhé fyzické přemístění a zahrnují také psychosociální podporu evakuovaným jedincům, kteří se často ocitají v extrémně stresujících podmínkách. (Ministerstvo vnitra, 2016)

Klíčovým nástrojem pro efektivní realizaci evakuace je „*Plán evakuace*“ detailní dokument mapující jednotlivé fáze procesu, včetně organizačních a logistických aspektů. Plán zahrnuje specifické strategie pro řízení evakuace, určení evakuačních tras, analýzu potenciálních rizik, zajištění adekvátních transportních prostředků a implementaci bezpečnostních opatření. Zásadní součástí plánu je také efektivní komunikační strategie vůči postiženým osobám a široké veřejnosti. Celý proces evakuace klade důraz na komplexní zabezpečení a ochranu evakuovaných osob a jejich majetku, což vyžaduje pečlivou koordinaci všech zapojených subjektů. (Ministerstvo vnitra, 2016)

Cílem evakuace je nejen minimalizace potenciálních ztrát na životech a majetku, ale také zajištění promptní a efektivní reakce na mimořádné či krizové situace. Proces má za cíl poskytnout evakuovaným osobám bezpečné zázemí, kde mohou stabilizovat svou situaci a získat nezbytnou asistenci. (Ministerstvo vnitra, 2016)

Zásadním elementem úspěšné evakuace je pečlivě vypracovaný evakuační plán, který slouží jako fundamentální nástroj pro efektivní zvládání krizových situací. (Ministerstvo vnitra, 2016)

Takový plán není pouze technickým dokumentem, ale komplexní strategií, která zohledňuje široké spektrum faktorů včetně psychosociálních aspektů evakuace. Důkladná příprava a implementace evakuačních plánů tak významně přispívá k celkové připravenosti společnosti vůči mimořádným událostem a krizovým stavům. (Ministerstvo vnitra, 2016)

Dle definice Cambridge Dictionary jde o akt přemístění lidí z nebezpečného místa do bezpečí. Komplexní postup si klade za cíl minimalizovat rizika spojená s potenciálními zraněními či materiálními škodami tím, že zajišťuje evakuovaným jedincům přístup k nezbytným zdrojům a službám v bezpečném prostředí. Evakuace může být iniciována v reakci na široké spektrum mimořádných událostí, zahrnující přírodní katastrofy, průmyslové havárie či jiné krizové situace ohrožující životy a majetek. (Cambridge, 2011)

Z hlediska rozsahu lze rozlišit evakuaci objektovou, která se týká jedné nebo několika budov evakuaci plošnou, zahrnující rozsáhlejší urbanistické celky nebo větší územní oblasti. (Koch a Payne, 2015)

Časové hledisko dělí evakuaci na krátkodobou a dlouhodobou. Krátkodobá evakuace nevyžaduje dlouhodobé opuštění domova a nezahrnuje poskytnutí náhradního ubytování. Dlouhodobá evakuace, trvající déle než 24 hodin, zahrnuje zajištění přechodného ubytování a opatření pro nouzové přežití evakuovaných osob. (Krizport, 2023)

Podle způsobu provedení rozlišujeme evakuaci přímou, realizovanou bez předchozího ukrytí, a evakuaci s ukrytím, která následuje po dočasném ukrytí a snížení míry bezprostředního ohrožení. (Krizport, 2023)

Z hlediska realizace se evakuace dělí na samovolnou, kdy obyvatelé jednájí podle vlastního uvážení a řízenou, která je koordinována příslušnými orgány a probíhá organizovaně po předem stanovených trasách. (Krizport, 2023)

3.4 Nouzové přežití obyvatelstva

Nouzové přežití lze charakterizovat jako integrovaný systém opatření a postupů, implementovaných širokou škálou aktérů včetně státních orgánů, institucí a samotných občanů. Primárním cílem systému je redukce potenciálních negativních dopadů mimořádných situací na zdraví a životy obyvatel zasažených danou událostí. (Ministerstvo vnitra, 2021)

Horák (2015) definuje nouzové přežití jako komplexní soubor organizačních, technických a logistických opatření, jejichž primárním cílem je poskytnout efektivní podporu jedincům, kteří se ocitli v kritické životní situaci v důsledku neočekávané mimořádné události.

Řehák et al. (2019) zdůrazňují, že opatření nouzového přežití jsou implementována kontinuálně až do okamžiku, kdy je krizová situace dostatečně stabilizována a není již nutné uplatňovat mimořádná opatření pro ochranu zdraví, života a základních potřeb obyvatelstva.

Ukončení opatření typicky nastává při návratu evakuovaných osob do jejich původních domovů a obnovení standardní infrastruktury. Alternativně mohou být tato opatření ukončena v situaci, kdy existující infrastruktura v místech evakuace je schopna uspokojit potřeby jak původních rezidentů, tak evakuovaných osob, a další mimořádná opatření již nejsou nezbytná. (Řehák et al., 2019)

Nouzové přežití obyvatelstva zahrnuje několik oblastí. Oblasti zajištění nouzového ubytování, distribuci základních potravin a pitné vody, zabezpečení nouzových dodávek energií a poskytování esenciálních služeb postiženému obyvatelstvu. Další součástí nouzového přežití je organizace a koordinace humanitární pomoci, ale také řízení a koordinace všech těchto činností. (Horák et al., 2015)

4 PŘÍPRAVA OBYVATELSTVA

Příprava obyvatelstva na mimořádné události představuje komplexní proces, jehož cílem je vybavit občany nezbytnými znalostmi a dovednostmi pro efektivní reakci na krizové situace. Klíčovým aspektem je budování povědomí o postupech, které mohou minimalizovat negativní dopady každodenních rizik i závažnějších mimořádných událostí. Důraz je kladen na vytvoření znalostí, které umožní lidem poskytnout základní pomoc sobě i druhým v období bezprostředně po vzniku krizové situace, než dorazí profesionální záchranné složky. Příprava tak přispívá k celkové odolnosti společnosti vůči různým typům hrozeb a podporuje schopnost komunity reagovat na neočekávané události s větší efektivitou a sebejistotou. (Ministerstvo vnitra, 2021)

4.1 Ministerstvo vnitra

V kontextu české legislativy je klíčovým dokumentem zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, který definuje strukturu a kompetence ústředních orgánů státní správy. Konkrétně § 12 zákona vymezuje působnost specifického orgánu státní správy, jehož agenda zahrnuje široké spektrum vnitřních záležitostí. Mezi stěžejní oblasti, které spadají do kompetence orgánu, patří požární ochrana, krizové řízení, civilní nouzové plánování, ochrana obyvatelstva a koordinace integrovaného záchranného systému. (Ministerstvo vnitra, 2021)

Zákon o integrovaném záchranném systému (dále v textu jen „IZS“) rozšiřuje kompetence MV-GŘ HZS ČR v oblasti ochrany obyvatelstva. Podle § 7 zákona je ministerstvo pověřeno organizací vzdělávacích aktivit zaměřených na ochranu obyvatelstva, včetně instruktáží a školení. Navíc má za úkol definovat metodiku pro informování právnických a fyzických osob o potenciálních hrozbách a rizicích. Odpovědnost zahrnuje také poskytování detailů o plánovaných ochranných opatřeních, jejich načasování a způsobu implementace. (ČESKO, 2000a)

Krizový zákon v § 10 dále rozšiřuje působnost Ministerstva vnitra – Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR v oblasti krizového řízení. Ustanovení ukládá ministerstvu významnou úlohu v profesním rozvoji pracovníků působících v institucích krizového managementu. Konkrétně je ministerstvo pověřeno organizací informačních a vzdělávacích aktivit pro tyto zaměstnance. Kromě toho se aktivně podílí na přípravných procesech, které vedou k získání speciální odborné kvalifikace nezbytné pro efektivní výkon funkcí v oblasti krizového řízení. (ČESKO, 2000b)

Zákon o požární ochraně v § 26 ustanovuje úkoly Hasičského záchranného sboru kraje v oblasti prevence a osvěty. HZS kraje je pověřen realizací preventivně výchovných činností, jejichž cílem je zvýšit povědomí veřejnosti o správných postupech při prevenci požárů a jiných mimořádných událostí. Součástí mandátu HZS kraje je také aktivní propagace požární ochrany a bezpečnostních opatření prostřednictvím různých komunikačních kanálů a veřejných akcí. Zákon navíc umožňuje HZS kraje vyvíjet ediční činnost, která zahrnuje tvorbu a distribuci publikací, brožur, letáků a dalších informačních materiálů zaměřených na požární bezpečnost. (ČESKO, 1985)

4.2 Orgány kraje

Zákon o integrovaném záchranném systému v § 10 vymezuje důležité povinnosti orgánů kraje v oblasti krizového managementu. Orgány nesou zodpovědnost za přípravu na mimořádné události, koordinaci záchranných a likvidačních prací a zajištění ochrany obyvatelstva. V rámci výkonu státní správy je krajský úřad pověřen několika zásadními úkoly. Především má za úkol koordinovat spolupráci mezi obcemi v kraji, obecními úřady s rozšířenou působností a dalšími správními institucemi. Koordinace je zvláště důležitá při tvorbě poplachového plánu integrovaného záchranného systému. Krajský úřad také zodpovídá za zajištění a pravidelné ověřování havarijní připravenosti prostřednictvím různých cvičení. Další významnou funkcí je harmonizace postupů obecních úřadů s rozšířenou působností a územních správních úřadů s krajskou působností v oblasti ochrany obyvatelstva. ČESKO, 2000a)

4.3 Orgány obce

Zákonodárství České republiky ukládá orgánům obce významné povinnosti v oblasti krizového řízení a ochrany obyvatelstva. Zákon o integrovaném záchranném systému stanovuje, že obecní úřady musí zajistit připravenost obce na mimořádné události a aktivně se podílet na záchranných a likvidačních pracích. V rámci výkonu státní správy jsou obecní úřady pověřeny několika zásadními úkoly. Primárně se jedná o přípravu obce na krizové situace, včetně vypracování nezbytných plánů a opatření. Dále mají za úkol informovat právnické i fyzické osoby o potenciálních hrozbách a organizovat školení pro zvýšení jejich připravenosti. (ČESKO, 2000a)

Zákon o požární ochraně ukládá obcím povinnost provádět preventivně výchovnou činnost zaměřenou na zvýšení bezpečnosti při mimořádných událostech. (ČESKO, 1985)

Krizový zákon pak rozšiřuje tyto povinnosti o seznamování obyvatel s charakterem možných ohrožení a s plánovanými krizovými opatřeními. (ČESKO, 2000b)

Zajištění požární ochrany na území obce spadá do pravomoci obcí, které nesou odpovědnost za organizační, materiální i finanční připravenost jednotek k zásahům. Tuto povinnost stanovuje zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Pro správné fungování jednotek požární ochrany je klíčová administrativní přesnost dokumentace, zejména v souvislosti s jejich zařazením do plošného pokrytí a využíváním dotací či grantů. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2025)

Hlavním dokumentem jednotky požární ochrany obce je zřizovací listina, jak uvádí § 12 nařízení vlády č. 172/2001 Sb., které provádí zákon o požární ochraně. Další povinnou dokumentaci tvoří jmenovací dekret velitele jednotky, seznam členů, doklady o jejich odborné způsobilosti a potvrzení o zdravotní způsobilosti členů pro výkon služby. Pokud obec nemá platnou zřizovací listinu, doporučuje se její vystavení. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2025)

Obce mohou kromě zřízení vlastní jednotky požární ochrany spojit své prostředky a vytvořit společnou jednotku. Tato možnost je upravena § 69a zákona č. 133/1985 Sb. Společná jednotka může vzniknout na základě smlouvy mezi dvěma nebo více obcemi, přičemž její zřízení musí schválit Hasičský záchranný sbor příslušného kraje. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2025)

Je důležité rozlišovat mezi pojmy „*Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce*“ a „*Sdružení dobrovolných hasičů*“. Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce je zřízena a plně financována obcí. Naopak sdružení dobrovolných hasičů představuje občanské sdružení, například Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska nebo České hasičské jednoty. Obec může těmto organizacím poskytovat dotace na jejich činnost a spolupracovat s nimi v oblasti požární ochrany. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2025)

4.4 Právnícké a podnikající fyzické osoby

Zařazení právníckých osob a podnikajících fyzických osob do havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu s sebou nese významné povinnosti. Subjekty se stávají aktivními účastníky v procesu prevence a řešení potenciálních havárií. (Ministerstvo vnitra, 2021)

Jejich role přesahuje pouhé formální zapojení a vyžaduje skutečnou spolupráci s krajským úřadem. Tato kooperace je zásadní pro efektivní ochranu veřejného zájmu a životního prostředí v případě mimořádných událostí. (Ministerstvo vnitra, 2021)

Zákon o integrovaném záchranném systému (IZS) vymezuje rozsáhlý soubor povinností pro právnické a podnikající fyzické osoby (dále v textu jen „PaPFO“) v kontextu mimořádných událostí. Subjekty zahrnuté do havarijních plánů musí bezúplatně poskytovat a aktualizovat nezbytné informace. Vůči svým zaměstnancům mají povinnost implementovat opatření zahrnující informování o rizicích, zajištění varování, evakuace a organizaci záchranných prací. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2025)

V rámci záchranných a likvidačních operací jsou PaPFO povinny poskytnout osobní či materiální pomoc na žádost kompetentních orgánů. Musí umožnit přístup záchranným složkám na své nemovitosti, tolerovat instalaci varovných systémů a zachovat účel staveb určených pro civilní ochranu. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2025)

V případě havárie související s nebezpečnými látkami mají PaPFO dodatečné povinnosti. Musí se aktivně podílet na přípravě záchranných prací a poskytovat relevantní informace hasičskému záchrannému sboru. Při vzniku havárie jsou povinny okamžitě zahájit záchranné práce, informovat příslušné orgány, varovat ohrožené osoby a spolupracovat se složkami IZS při řešení situace. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2025)

PaPFO nesou odpovědnost za úhradu nákladů spojených s likvidací havárie, realizací asanačních prací a ekologickou likvidací vzniklých odpadů. Pro efektivní plnění těchto úkolů mohou zřizovat specializovaná zařízení civilní ochrany. Legislativa také upravuje systém náhrad za omezení vlastnických práv či poskytnutou pomoc během mimořádných událostí. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2025)

4.5 Nestátní neziskové organizace

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně uznává významnou roli občanských iniciativ v oblasti prevence a ochrany před požáry. Podle § 75 tohoto zákona se různé formy občanských sdružení, neziskových organizací a dalších subjektů aktivně podílejí na plnění úkolů v oblasti požární bezpečnosti. (ČESKO, 1985)

Jejich činnost se zaměřuje zejména na zapojení širší veřejnosti, s důrazem na práci s mládeží. Tímto způsobem přispívají k budování povědomí o požární bezpečnosti a k vytváření kultury prevence v celé společnosti. (ČESKO, 1985)

Občanská sdružení a dobrovolnické organizace sehrávají zásadní úlohu v prevenci požárů a zvyšování požární bezpečnosti. Jejich činnost se zaměřuje na realizaci různorodých iniciativ s cílem předcházet vzniku požárů a minimalizovat jejich následky. Aktivit zahrnují širokou škálu opatření, od vzdělávacích programů po praktický výcvik občanů v základních protipožárních postupech. (Ministerstvo vnitra, 2021)

Součástí jejich působení je organizace preventivních akcí a osvětových kampaní. Iniciativy se soustředí na šíření informací o bezpečném zacházení s ohněm a důležitosti požární prevence. Zvláštní pozornost je věnována přípravě mladé generace, která je klíčová pro dlouhodobé zlepšování požární bezpečnosti v komunitách. Organizace poskytují občanům nezbytné znalosti a dovednosti pro efektivní reakci v případě požáru. (Ministerstvo vnitra, 2021)

Jejich úzká spolupráce s profesionálními hasičskými sbory vytváří synergický efekt, který posiluje celkovou požární bezpečnost v dané lokalitě.

4.6 Fyzické osoby

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, vymezuje práva a povinnosti fyzických osob při mimořádných událostech. (ČESKO, 2000a)

Povinnosti fyzických osob zahrnují:

- akceptování omezení vyplývajících z mimořádné situace a nařízení velitele zásahu,
- poskytnutí osobní nebo věcné pomoci na výzvu starosty či velitele zásahu,
- umožnění vstupu záchranných složek na svůj pozemek či do objektů, pokud je to nezbytné pro záchranné práce,
- sdělení informací veliteli zásahu o potenciálních rizicích v místě události,
- tolerování instalace varovných systémů na svém majetku a umožnění přístupu k nim, zachování účelu staveb civilní ochrany, pokud jsou jejich vlastníkem. (ČESKO, 2000a)

Zákon stanovuje výjimky z těchto povinností. Fyzická osoba může odmítnout plnění, pokud by tím ohrozila sebe nebo jiné osoby, nebo pokud existují závažnější okolnosti. (ČESKO, 2000a)

Specifické výjimky se vztahují na:

- osoby s diplomatickou imunitou,
- jedince mladší 18 let a starší 62 let,
- zdravotně nezpůsobilé a plně invalidní osoby,
- členy Parlamentu ČR a vlády,
- těhotné a kojící ženy (s ohledem na pracovněprávní předpisy). (ČESKO, 2000a)

Tyto osvobozené skupiny mohou nicméně poskytnout dobrovolnou pomoc.

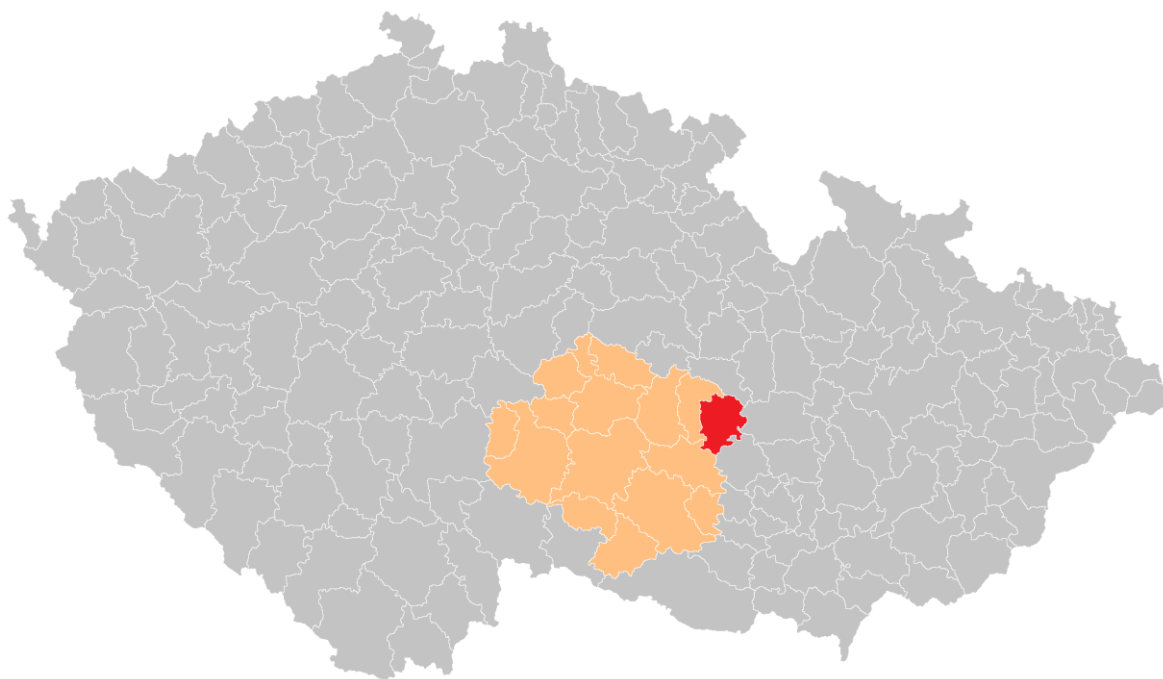
Dílčí závěr z teoretické části

Teoretická část bakalářské práce se zaměřuje na vymezení základních pojmů a legislativního rámce problematiky ochrany obyvatelstva a krizového řízení v České republice. Obsahuje přehled klíčových právních předpisů, které upravují systém krizového managementu, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva, včetně jejich pravomocí, povinností a organizační struktury. Dále se teoretická část práce věnuje definici mimořádných událostí, rizik a hrozeb, jejich klasifikaci a charakteristice, přičemž rozlišuje přírodní a antropogenní hrozby a analyzuje jejich možné dopady na společnost. Teoretická část rovněž popisuje úkoly a opatření v oblasti ochrany obyvatelstva, jako jsou varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití, a zdůrazňuje význam přípravy obyvatelstva na mimořádné situace. Součástí je také přehled rolí jednotlivých subjektů, jako jsou státní orgány, samosprávy, právnické osob a obyvatelé, související se zajišťováním bezpečnosti a připravenosti na krizové situace.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 OBEC S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM

Správní obvod Bystřice nad Pernštejnem se rozkládá ve východní části Kraje Vysočina. Na jihovýchodní straně sousedí s Jihomoravským krajem, na severovýchodě má krátkou hranici s Pardubickým krajem. Západně od něj se nacházejí obce patřící do správního obvodu Nového Města na Moravě, zatímco na jihozápadě sousedí s obcemi správního obvodu Velké Meziříčí. Součástí obvodu je 39 obcí s 19 655 obyvateli k roku 2024. (Český statistický úřad, 2025)

Obrázek 1 Správní obvod obce s rozšířenou působností Bystřice nad Pernštejnem na mapě.

(Wikimedia Commons, 2021)

Oblast se rozkládá v Hornosvratecké vrchovině, kde Žďárské vrchy přecházejí v Nedvědicovou vrchovinu, která je považována za jednu z nejčlenitějších částí Vysočiny. Její členitost je způsobena výraznými výškovými rozdíly, které na některých místech přesahují 300 metrů. (Český statistický úřad, 2025)

Mezi nejzajímavější lokality patří údolí řeky Svatky, kolem níž se zvedají hřebeny s nejvyššími body této oblasti. Nejvyšší bod se nachází na severu a je jím Horní les s nadmořskou výškou 774 metrů. Nejnižší místo leží na jihu, kde řeka Svatka překračuje hranice správního území. (Český statistický úřad, 2025)

Obrázek 2 Obec s rozšířenou působností Bystřice nad Pernštejnem.

(Mapy.cz, 2025)

V padesátých letech 20. století vznikly na řece Svatce nedaleko obce Vír dvě přehradní nádrže. Z nich je nejvýznamnější Vír I., jehož hráz dosahuje výšky 76,5 metru a tvoří výrazný krajinný prvek. Nádrž slouží mimo jiné jako zdroj pitné vody pro město Brno. (Český statistický úřad, 2025)

5.1 Město Bystřice nad Pernštejnem

Bystřice nad Pernštejnem je město situované na středním toku řeky Bystřice v průměrné nadmořské výšce 580,2 metru a jeho území je charakteristické zvlněným reliéfem. (Elektronický digitální povodňový portál, 2025)

Správní území Bystřice zahrnuje celkem 11 částí: samotnou Bystřici nad Pernštejnem, dále Bratrušín, Divišov, Domanín, Dvořiště, Karasín, Kozlov, Lesoňovice, Pivonice, Rovné a Vítochov. K začátku roku 2024 zde bylo registrováno 7 872 obyvatel. Rozloha katastru města činí 5 308 hektaru. (Elektronický digitální povodňový portál, 2025)

Obrázek 3 Bystřice nad Pernštejnem.

(Mapy.cz, 2025)

Od centra Bystřice nad Pernštejnem je nejbližším větším městem Brno, které leží 46 kilometrů jihovýchodním směrem. Na západ od Bystřice se nachází Nové Město na Moravě, vzdálené 17 kilometrů, a město Žďár nad Sázavou, které je 26 kilometrů daleko. Město leží přibližně 40 kilometrů severně od dálnice D1, jedné z hlavních dopravních tepen České republiky. (Elektronický digitální povodňový portál, 2025)

Katastrální území města je odvodňováno řekou Bystřicí a jejími přítoky, mezi něž patří Domanínský, Věchnovský a Ždánický potok. Řeka Bystřice ústí do Svatky pod Vířskou přehradou, která následně pokračuje do vodní nádrže Nové Mlýny a dále do Dyje. Dyje se vlévá na hranicích Česka, Slovenska a Rakouska do Moravy, která pokračuje do Dunaje a ústí až do Černého moře. (Elektronický digitální povodňový portál, 2025)

5.2 Jednotný systém varování a vyrozumění ve správním obvodu města

Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností (dále v textu jen „ORP“) Bystřice nad Pernštejnem je rozmístěno celkem 52 koncových prvků varování (dále v textu jen „KPV“), které slouží k rychlému a efektivnímu informování obyvatelstva v případě mimořádných událostí, jako jsou povodně a požáry.

Obrázek 4 Koncové prvky varování v Bystřici nad Pernštejnem.

(Terinos, 2025)

Z tohoto počtu se přímo v samotném městě nacházejí 3 KPV, zatímco zbylých 49 je rozmístěno v okolních obcích a dalších částech správního obvodu. Toto rozložení zajišťuje pokrytí celého území ORP a umožňuje včasné varování všech obyvatel v případě potřeby. První z KPV ve městě se nachází na budově finančního úřadu na Masarykově náměstí 15, druhý je instalován na městském úřadě na ulici Příční 405, a třetí je umístěn na bytovém domě na ulici Voldán 655. Koncové prvky jsou součástí Jednotného systému varování a vyrozumění (dále v textu jen „JSVV“) a zahrnují elektronické sirény schopné generovat akustické signály i verbální informace o charakteru ohrožení.

6 RIZIKA PRO OBEC S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ BYSTŘICE NAD PERNŠTEJNEM

Na území ORP Bystřice nad Pernštejnem byla na základě Krizového plánu identifikována řada rizik, která mohou nastat v důsledku přítomnosti konkrétních objektů v Bystřici nad Pernštejnem a jejím okolí. Mezi nejvýznamnější ohrožující objekty patří především průmyslové podniky, vodohospodářská zařízení a odkaliště, která mohou být zdrojem mimořádných událostí s možným dopadem na obyvatelstvo i životní prostředí. (Město Bystřice nad Pernštejnem, 2024)

V Bystřici nad Pernštejnem se nachází například podnik Cooper Standard, který svým provozem představuje potenciální riziko úniku nebezpečných chemických látek, zejména chloru, což může vést k ohrožení zdraví obyvatel a nutnosti zásahu složek integrovaného záchranného systému. Dalším významným objektem je DIAMO-GEAM na Dolní Rožince, kde existuje riziko technologických havárií spojených s manipulací s chemickými látkami, jako je amoniak, nebo s provozem zařízení. V katastru obce Rožná se nachází odkaliště, která mohou být zdrojem průvalu a následného zamoření vodotečí škodlivými látkami, což by mohlo mít závažné ekologické i hospodářské dopady nejen v rámci ORP, ale i v širším regionu. (Město Bystřice nad Pernštejnem, 2024)

Významným objektem je také úpravná vody ve Švařci, která je klíčová pro zásobování pitnou vodou. Případná havárie v tomto zařízení by mohla vést k narušení dodávek vody velkého rozsahu. Dalšími rizikovými objekty jsou vodní toky a vodohospodářská infrastruktura spravovaná Povodím Moravy, s.p., konkrétně vodní toky Svratka, Bystřice, Bobrůvka a Nedvědička. Tyto toky představují riziko přívalových povodní, které mohou ohrozit přilehlé obce, jako jsou Švařec, Dalečín, Štěpánov nad Svratkou, Dolní Čepí, Strážek, Divišov, Radoškov, Rožná a Věžná. Povodně mohou způsobit nejen materiální škody, ale i ohrozit životy obyvatel v zasažených lokalitách. (Město Bystřice nad Pernštejnem, 2024)

V souvislosti s minulou těžební činností v oblasti Rožné a okolí existuje riziko propadů starých důlních děl nebo nekontrolovaného výstupu důlních plynů na zemský povrch. Tyto události mohou způsobit nejen škody na majetku, ale i ohrožení zdraví a života obyvatel v okolí bývalých či stávajících těžebních objektů. (Město Bystřice nad Pernštejnem, 2024)

7 ANALÝZA RIZIK V SOFTWARE RISKAN

Pro analýzu rizik byl využit softwarový nástroj Riskan, který umožňuje hodnocení rizik prostřednictvím identifikace aktiv a hrozeb. Tento proces zahrnuje výpočet hodnoty zranitelnosti jednotlivých aktiv vůči konkrétním hrozbám. V programu jsou aktiva a hrozby zadávány přímo do vestavěného textového editoru. Následně se výsledky zobrazují v prostředí Microsoft Excel, kde jsou rozděleny do několika listů. Tyto listy obsahují následující sekce: Návod, Data, Zranitelnost, Hrozby, Aktiva a Číselníky. Hodnoty zranitelnosti aktiv a pravděpodobností hrozeb jsou číslovány od 0 do 5 a odstupňovány následovně: Zanedbatelná (0), Velmi nízká (1), Nízká (2), Střední (3), Vysoká (4) a Velmi vysoká (5).

7.1 Zmapování aktiv v ORP Bystřice nad Pernštejnem

Identifikace aktiv je proces, ve kterém se aktiva rozdělují do různých kategorií a dále se identifikují a dokumentují v softwarovém nástroji Riskan v seznamu aktiv. Důležitost každého aktiva se určuje na základě možného rozsahu škody, kterou by jeho ztráta nebo poškození mohlo způsobit. Při výpočtu rizika se používá maximální hodnota ze všech vlastností bezpečnosti daného aktiva. (Černohousová a Hanuš, 2018)

V rámci bakalářské práce, zaměřené na připravenost obyvatel na mimořádné události, byla aktiva pečlivě definována s ohledem na cíle analýzy. Hlavním záměrem bylo zhodnotit a porovnat úroveň připravenosti obyvatelstva v různých věkových skupinách. Proto bylo obyvatelstvo rozděleno do tří základních kategorií: 0–17 let, 18–64 let a 65 let a více. Toto rozdělení umožňuje detailní posouzení a porovnání případných rozdílů mezi nimi.

Zkratka	Ukotvit popisky	Název	Hodnota	Poznámka
AKTIVA - CELKEM			5	
1		Obyvatelstvo	5	
1.1		Obyvatelstvo 0-17 let	5	
1.2		Obyvatelstvo 18-64 let	5	
1.3		Obyvatelstvo 65 let a více	5	

Obrázek 5 Vybraná aktiva a jejich hodnoty.

(Zdroj vlastní, 2025)

Hodnota s číslem 5 byla zvolena z důvodu nejvyšší priority při ochraně v případě mimořádných událostí. Všechny věkové kategorie byly v softwarovém nástroji Riskan posuzovány jako stejně důležité.

7.2 Zmapování hrozeb v ORP Bystřice nad Pernštejnem

V ORP Bystřice nad Pernštejnem je mnoho aktiv, které jsou ohroženy různými hrozbami. Hrozby zahrnují přírodní katastrofy, jako jsou sněhové bouře, požáry, povodně, vichřice, přívalové deště, epidemie, epizootie a dlouhodobé sucho. Mezi havárie patří únik nebezpečných látek, porušení přehradní hráze a narušení dodávek vody, plynu a elektrického proudu. V oblasti infrastruktury a dopravy se jedná o nedostatek léčiv, narušení funkčnosti dopravních systémů, exploze čerpací stanice a porušení elektrického vedení. Sociální hrozby zahrnují kriminalitu, zejména násilnou a drogovou kriminalitu, a dále antropogenní hrozby, jako například dopravní nehody. Bezpečnostní hrozby zahrnují teroristické útoky a vojenské konflikty, ozbrojené i neozbrojené.

Při analýze a hodnocení rizikových faktorů byly hrozby i aktiva posuzovány na škále od 0 do 5, přičemž každé číslo odpovídalo určité úrovni pravděpodobnosti nebo závažnosti dané hrozby.

Zkratka	Uvolnit popisky	Název	Hodnota	Zkratka	Uvolnit popisky	Název	Hodnota
HROZBY - CELKEM				HROZBY - CELKEM			
1		Přírodní hrozby	5	2.3.6		Léčiva	4
1.1		Sněhová bouře	4	2.4		Infrastruktura	3
1.2		Požár	5	2.4.1		Narušení funkčnosti dopravních systémů	3
1.3		Povodeň	3	2.5		Čerpací stanice	2
1.4		Vichřice	4	2.5.1		Exploze čerpací stanice	2
1.5		Zemětřesení	1	2.6		Elektrické vedení	2
1.6		Přívalové deště	3	2.6.1		Porušení elektrického vedení	2
1.7		Sesuv půdy	2	2.7		Potrubí	3
1.8		Epidemie	4	2.7.1		Porušení potrubí	3
1.9		Epizootie	4	3		Antropogenní	5
1.10		Dlouhodobé sucho	2	3.1		Dopravní nehody	5
2		Havárie	5	3.2		Migrační vlny	4
2.1		Únik nebezpečné látky	3	3.3		Kriminalita	3
2.2		Protržení přehradní hráze	5	3.3.1		Kriminalita majetková	3
2.3		Narušení dodávek	4	3.3.2		Násilná kriminalita	2
2.3.1		Potravin	4	3.3.3		Drogová kriminalita	3
2.3.2		Voda	3	3.4		Teroristický útok	4
2.3.3		Plyn	2	3.5		Vojenský konflikt	4
2.3.4		Elektrický proud	4	3.5.1		Ozbrojený vojenský konflikt	4
2.3.5		Pohonné hmoty	3	3.5.2		Neozbrojený vojenský konflikt	3

Obrázek 6 Vybrané hrozby a jejich hodnoty.

(Zdroj vlastní, 2025)

Tak jako aktiva i hrozby byly číslovány od 0 do 5 a odstupňovány následovně dle závažnosti dopadu na obyvatelstvo: Zanedbatelná (0), Velmi nízká (1), Nízká (2), Střední (3), Vysoká (4) a Velmi vysoká (5).

Výskyt sněhových bouří je v oblasti ORP Bystřice nad Pernštejnem je velmi pravděpodobný. Sněhové bouře představují významné riziko, které je hodnoceno jako vysoké. Tato část Vysočiny je často vystavena nepříznivým zimním podmínkám, zahrnujícím intenzivní sněžení a silný vítr, což může vést ke kalamitním situacím. Důsledky sněhových bouří zahrnují hlavně komplikace v dopravě, což je v této oblasti často problémové. Vysočina se historicky potýká s problémy způsobenými velkým množstvím sněhu a tvorbou sněhových jazyků, což dokládá její zranitelnost vůči těmto meteorologickým jevům.

Podle statistických ročenek Hasičského záchranného sboru České republiky jsou požáry ve správním obvodu Bystřice nad Pernštejnem velmi častým jevem. V roce 2024 zasahovaly hasičské jednotky v tomto regionu celkem u 457 událostí. Na základě této skutečnosti byla požárům v rámci analýzy přiřazena hodnota 5, což představuje nejvyšší možnou úroveň rizika. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2024)

V červenci 1997 zasáhla Bystřici nad Pernštejnem největší historicky zaznamenaná povodeň, která způsobila zaplavení téměř celého území města. Správce Povodí Moravy, s.p., při vyhodnocení této události uvedl, že průtok řeky Bystřice dosáhl hodnoty 12 m³/s. Na základě následného šetření bylo koryto řeky upraveno a vyčištěno, zejména v západní části města, aby odpovídalo tomuto průtoku. Během kulminace povodně došlo k zatopení pěších lávek a mostků na několika místech, včetně oblasti Lužánky. Zasaženy byly také ulice jako Cibulkova, Bratrská, Na Příkopěch a Vířská. Kromě této události byly zaznamenány i další lokální povodně, například v březnu 2006, květnu 2010 a červenci 2010. (Město Bystřice nad Pernštejnem, 2022)

Při zářijových povodních v roce 2024 byl 14. 9. vyhlášen 3. stupeň povodňové aktivity. Ten vyhlásila povodňová komise ORP Bystřice nad Pernštejnem na řece Svratce v Dalečíně. Město Bystřice nad Pernštejnem ale nebylo nijak významně zasaženo. Z tohoto důvodu byla povodním v analýze přiřazena hodnota 3.

Vichřice jsou v oblasti poměrně častým jevem. Český hydrometeorologický ústav pravidelně vydává výstrahy při očekávaných extrémních povětrnostních jevech. Silný vítr může dosahovat nárazů až 70 km/h, což se často stává při přechodu studených front. Výstrahy jsou obvykle platné pro celý Kraj Vysočina, kam Bystřice nad Pernštejnem spadá, proto zde byla přiřazena hodnota číslo 4, tedy vysoká.

Zemětřesení v oblasti Bystřice nad Pernštejnem nejsou běžným jevem, protože tato lokalita spadá do klidnější seismické zóny České republiky.

Nicméně, zemětřesení z 7. května 2009 bylo pocítno i zde, a to s intenzitou II podle makroseismické stupnice EMS-98, což odpovídá velmi slabým otřesům, které lidé zaznamenají spíše výjimečně. Z tohoto důvodu byla pravděpodobnosti zemětřesení přidělena velmi nízká hodnota 1. (Seismologický informační displej Temelín a Dukovany, 2025)

Na řece Bystřici a jejích menších přítocích může k povodním dojít především v důsledku lokálních přívalových dešťů, které jsou vysoce intenzivní a trvají krátkou dobu, zejména během letních bouřek, kdy mohou zasahovat omezené území. (Město Bystřice nad Pernštejnem, 2022)

V menším rozsahu může být hladina toku zvýšena také během jarního tání sněhu (období únor až duben) nebo vlivem déletrvajících srážek s plošným zasažením větší oblasti, tedy při regionálních deštích. Tyto rozsáhlejší srážky, často spojené s postupem teplé fronty přes Vysočinu, jsou způsobeny frontálními poruchami a vedly například k povodni v červenci 1997, která zasáhla rozsáhlou říční síť. Nicméně přívalové deště nejsou v oblasti časté, proto jim byla přiřazena hodnota 3. (Město Bystřice nad Pernštejnem, 2022)

Na zkoumaném území není Českou geologickou službou – Geofondem ČR evidována žádná lokalita sesuvného území. Avšak ORP Bystřice nad Pernštejnem se nachází v jedné z poddolovaných oblastí, kde Česká geologická služba – Geofond ČR zaznamenala několik lokalit s poddolovaným terénem. Tyto plošně rozšířené poddolované oblasti se převážně nacházejí ve střední a východní části území, konkrétně v katastrálních územích jako Horní Rožinka, Dolní Rožinka, Bukov, Milasín, Rožná, Blažkov, Rodkov, Býšovec, Střítež, Koroužné, Věchnov, Štěpánov nad Svratkou, Bystřice nad Pernštejnem a Rozsochy. I přes to ale žádný sesuv půdy či propad země nebyl v oblasti zaznamenán. Z tohoto důvodu byla hrozbě sesuvu půdy přiřazena číslice 2. (Město Bystřice nad Pernštejnem, 2014)

V období první poloviny 20. století zasáhly město Bystřice nad Pernštejnem tři významné epidemie, které ovlivnily život místních obyvatel. Nejprve to byla pandemie španělské chřipky v letech 1918–1920, která zasáhla celý svět a v českých zemích si vyžádala desítky tisíc obětí. Podle městské kroniky se nemoc nevyhnula ani Bystřici, kde byla situace obdobně vážná jako v jiných částech republiky. Další významnou epidemií byla chřipková vlna v roce 1927, která opět zasáhla místní obyvatele a byla zaznamenána v městské kronice, i když její průběh nebyl tak devastující jako v roce 1918. V roce 1934 pak město postihla epidemie spály, která se objevila koncem školního roku na obecné škole. (Město Bystřice nad Pernštejnem, 2025)

Při propuknutí pandemie Covidu-19 v roce 2020 nepatřila situace v ORP Bystřice nad Pernštejnem mezi extrémně závažné ve srovnání s jinými oblastmi. Nicméně vzhledem k potenciálnímu riziku další epidemie je vhodné předvídat takové scénáře a být na jejich případné dopady adekvátně připraven, proto byla tato situace zařazena do kategorie čtyři.

V současné době v ORP Bystřice nad Pernštejnem nebyl zaznamenán žádný výskyt epizootie. Epizootie představuje vážné riziko nejen pro zdraví hospodářských zvířat, ale může mít také negativní dopady na potravinovou bezpečnost a životní prostředí, proto byla tato hrozba hodnocena číslem 4, stejně jako epidemie.

V Domanínku poblíž Bystřice nad Pernštejnem činí průměrný roční úhrn srážek přibližně 609 mm. Největší část těchto srážek připadá na léto, kdy spadne asi 40 % celkového množství, jaro přináší zhruba čtvrtinu (25 %), podzim okolo pětiny (20 %) a nejméně srážek je zaznamenáno v zimě (15 %). Výsledky analýz Palmerova indexu sucha (*dále v textu jen „PDSI“*) a Z indexu pro východní část Českomoravské vrchoviny ukazují, že v posledních desetiletích se v této oblasti vyskytují častější a závažnější sucha, a to především během vegetačního období, zejména v měsících květen a červen. Například v letech 2011 až 2014 zde panovalo dlouhodobé sucho, kdy průměrná hodnota PDSI dosahovala přibližně -2,2, což odpovídá kategorii výrazného sucha. I přes rostoucí trend délky sucha byla přiřazena hrozbě hodnota číslo 2. (Orság et al., 2015)

Ve správním obvodu Bystřice nad Pernštejnem jsou identifikovány objekty s potenciálním rizikem úniku nebezpečných látek v povodňovém plánu města. Některé mohou ohrozit okolní prostředí, zejména vodní tok řeky Bystřice a Svratky. Mezi nejvýznamnější patří úpravná vody v katastru Karasín, kde se manipuluje s chlórem, což je jedovatý plyn. Dále jsou v Bystřici nad Pernštejnem evidovány čerpací stanice Sagras, a.s. a MOL, s.r.o. kde hrozí únik pohonných hmot a maziv, které jsou hořlavé. Mezi průmyslové objekty patří firma Wera Werk, s.r.o., která je spojena s nebezpečným odpadem. Kromě průmyslových a servisních zařízení je rizikovým objektem také koupaliště Bystřice nad Pernštejnem, kde se používá chlór jako dezinfekční prostředek. Z důvodu možného úniku nebezpečných látek byla hrozbě přiřazena hodnota 3. (Povodňový plán města Bystřice nad Pernštejnem, 2022)

Do území ORP spadají vodní díla Vír I a Vír II, které nesou riziko protržení přehradní hráze. Při provozu vodního díla Vír I se objevil jeden zásadní problém související s nestabilitou levobřežního úseku hráze. Již v průběhu výstavby nebyla tato část hráze dostatečně zajištěna, přesto přehrada zpočátku fungovala bez výrazných komplikací.

Postupně se však vychýlení hráze začalo zvětšovat, což vedlo v 60. letech 20. století k trvalému snížení hladiny zásobního prostoru o 3 metry. Problém byl následně řešen v 80. letech, kdy byly na levém břehu instalovány drenážní vrty a hráz byla dodatečně zajištěna kotvením. Přestože je hráz v současné době důkladně zabezpečena, určité riziko jejího protržení stále existuje, a to například v důsledku nepředvídatelného technického selhání nebo cíleného útoku, například teroristického charakteru. Pokud by taková situace nastala, následky by byly katastrofální, proto byla pro hrozbu zvolena hodnota 5, tedy nejvyšší možná. (Čírka, 2011)

V ORP Bystřice nad Pernštejnem není hrozba narušení dodávek potravin velkého rozsahu významná stejně tak jako přerušení dodávek vody, protože pravděpodobnost takové situace je nízká. Region je dobře zásoben a fungují zde stabilní dodavatelské řetězce, navíc místní samospráva a instituce mají připravené mechanismy pro případné krizové situace, což výrazně snižuje riziko dlouhodobých výpadků v zásobování potravinami, či pitnou vodou. V případě že by taková situace nastala, mohl by to být z dlouhodobého hlediska problém, proto bylo hrozbě narušení dodávky potravin přiřazeno číslo 4 a narušení dodávek vody hodnota 3.

V případě narušení dodávek plynu či elektrického proudu lze konstatovat, že výpadky jsou málo pravděpodobné díky dobré technické úrovni a připravenosti města na krizové situace. Nicméně elektrický proud je v dnešní době klíčový pro chod společnosti. Hodnoty rizika byly proto 2 v případě dodávky plynu a 4 v případě dodávky elektrického proudu.

Narušení dodávek pohonných hmot v oblasti je málo pravděpodobné díky dobře nastavenému systému zásobování a smluvnímu zajištění s dodavateli. V případě výpadku jsou připravena krizová opatření a možnost využití alternativních čerpacích stanic, takže dopady na obyvatele a klíčové služby by byly omezené.

Historicky v Bystřici nad Pernštejnem nikdy k výpadku dodávek léčiv nedošlo a dostupné prameny takovou situaci nezaznamenávají. Pokud by však k narušení dodávek léčiv v budoucnu došlo, mohlo by to představovat závažný problém pro místní obyvatele i zdravotnická zařízení, tudíž byla hrozbě přiřazena hodnota 4. (Město Bystřice nad Pernštejnem, 2025)

V oblasti může být doprava narušena hlavně kvůli dopravním nehodám, plánovaným výlukám vlaků, přívalovým deštům a povodním a také kvůli opravám a úpravám silnic.

Narušení funkčnosti dopravních systémů není pro ORP častým problémem, proto byla vybrána hodnota 3.

V Bystřici nad Pernštejnem nikdy nedošlo k explozi čerpací stanice, ale kdyby k takové události došlo, byla by nebezpečná kvůli přítomnosti hořlavých a nebezpečných látek. Nicméně hrozba byla hodnocena číslem 2 z důvodu malé pravděpodobnosti vzniku.

Porušení elektrického vedení nebo potrubí v ORP Bystřice nad Pernštejnem může způsobit vážné problémy, například přerušení dodávek elektřiny nebo vody a ohrožení bezpečnosti obyvatel. Hodnoty 2 a 3 byly ale vybrány proto, že hrozby těchto poruch nejsou v oblasti moc časté.

V roce 2024 zasahovaly jednotky požární ochrany v ORP Bystřice nad Pernštejnem celkem u 48 dopravních nehod. Celkový počet mimořádných událostí v ORP Bystřice nad Pernštejnem dosáhl v roce 2024 čísla 457, přičemž dopravní nehody představují přibližně 10 % všech řešených událostí. Tyto statistiky potvrzují dlouhodobý trend, kdy dopravní nehody zůstávají jedním z hlavních typů zásahů v této oblasti, proto byla hrozbě přiřazena hodnota číslo 5, tedy nejvyšší možná. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2024)

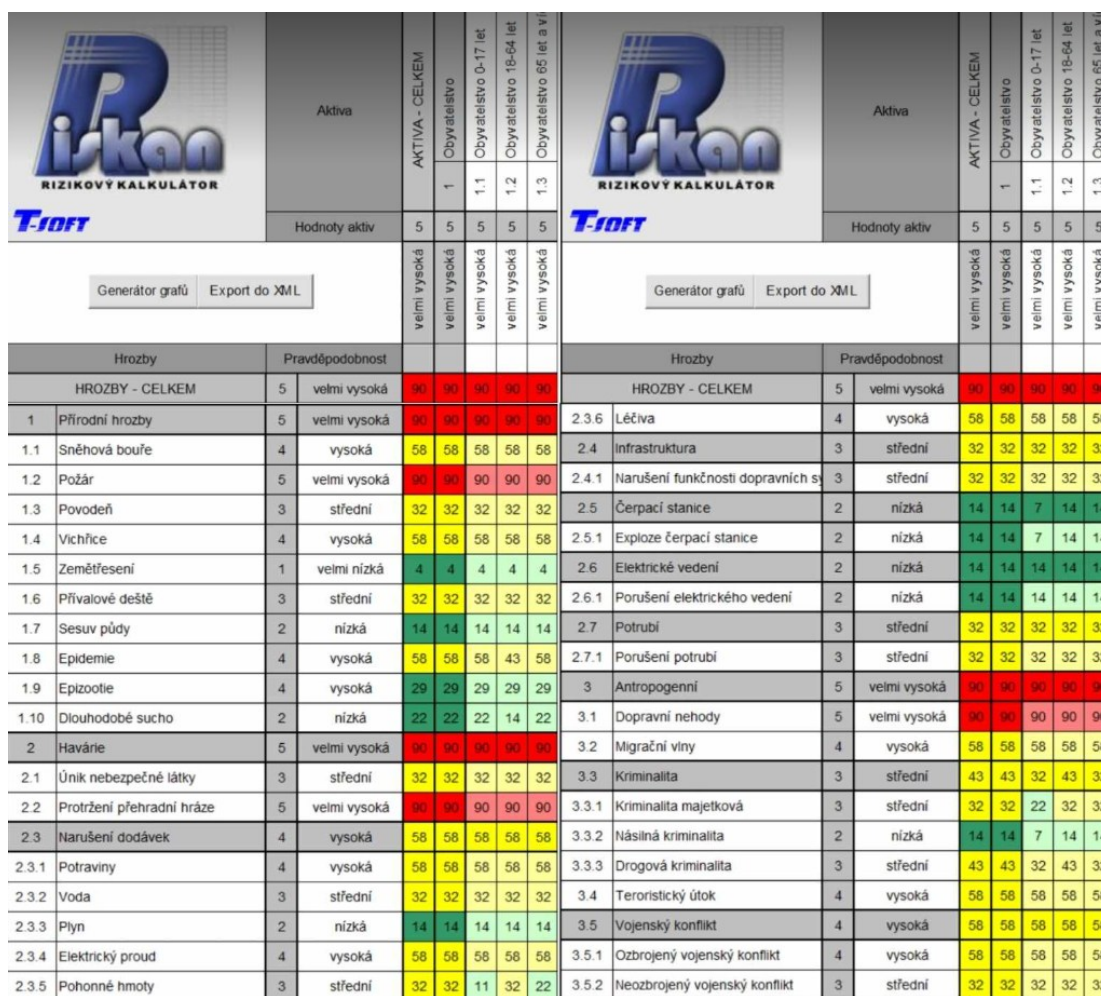
V ORP Bystřice nad Pernštejnem dochází dlouhodobě k úbytku obyvatel, který v průměru činí přibližně 100 osob ročně. Výjimkou byl rok 2022, kdy se díky přílivu více než 400 osob z Ukrajiny s dočasnou ochranou počet obyvatel dočasně zvýšil. Hodnotu 4 z 5 možných jsme u hrozby migrační vlny zvolili z toho důvodu, že by výrazný a náhlý příliv nových obyvatel mohl významně ovlivnit fungování celého ORP. Taková situace by mohla způsobit zvýšený tlak na místní infrastrukturu, školství, zdravotnictví i sociální služby. (Kováčová, 2023)

V roce 2023 bylo na území obvodního oddělení Bystřice nad Pernštejnem zaznamenáno celkem 204 trestných činů, přičemž policistům se podařilo objasnit 142 z nich, což představuje objasněnost 69,6 %. Oproti předchozímu roku 2022, kdy bylo prověřováno 151 případů a objasněno 83 (tedy 55 %), došlo jak k nárůstu počtu trestných činů, tak ke zlepšení míry jejich objasnění. (Lébrová, 2024)

V rámci analýzy byly jednotlivým kategoriím kriminality přiřazeny stupně hrozby následující: majetková kriminalita byla ohodnocena stupněm 3, násilná kriminalita stupněm 2 a drogová kriminalita rovněž stupněm 3. (Lébrová, 2024)

Na území ORP Bystřice nad Pernštejnem dosud nikdy nedošlo k teroristickému útoku. Pokud by však k takové události došlo, například v případě cíleného útoku na přehradu Vír, znamenalo by to závažný problém s rozsáhlými následky pro bezpečnost, zásobování vodou i fungování celého regionu. Z tohoto důvodu byla hrozbě přiřazena hodnota 4.

Na území správního obvodu v moderní historii nedošlo k žádnému ozbrojenému vojenskému konfliktu ani k neozbrojenému vojenskému střetu. Vzhledem k současné nejisté bezpečnostní situaci byl však v analýze přiřazen hrozbě ozbrojeného válečného konfliktu stupeň 4 a hrozbě neozbrojeného válečného konfliktu stupeň 3.

Hrozby	Pravděpodobnost	veľmi vysoká	vysoká	střední	nizká	veľmi nizká
HROZBY - CELKEM	5	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
1 Přírodní hrozby	5	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
1.1 Sněhová bouře	4	vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
1.2 Požár	5	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
1.3 Povodeň	3	střední	střední	střední	střední	střední
1.4 Vichřice	4	vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
1.5 Zemětřesení	1	veľmi nizká	veľmi nizká	veľmi nizká	veľmi nizká	veľmi nizká
1.6 Přítalové deště	3	střední	střední	střední	střední	střední
1.7 Sesuv půdy	2	nizká	nizká	nizká	nizká	nizká
1.8 Epidemie	4	vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
1.9 Epizootie	4	vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
1.10 Dlouhodobé sucho	2	nizká	nizká	nizká	nizká	nizká
2 Havárie	5	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
2.1 Únik nebezpečné látky	3	střední	střední	střední	střední	střední
2.2 Protržení přehradní hráze	5	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
2.3 Narušení dodávek	4	vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
2.3.1 Potraviny	4	vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
2.3.2 Voda	3	střední	střední	střední	střední	střední
2.3.3 Plyn	2	nizká	nizká	nizká	nizká	nizká
2.3.4 Elektrický proud	4	vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
2.3.5 Pohonné hmoty	3	střední	střední	střední	střední	střední
2.3.6 Léčiva	4	vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
2.4 Infrastruktura	3	střední	střední	střední	střední	střední
2.4.1 Narušení funkčnosti dopravních s	3	střední	střední	střední	střední	střední
2.5 Čerpací stanice	2	nizká	nizká	nizká	nizká	nizká
2.5.1 Exploze čerpací stanice	2	nizká	nizká	nizká	nizká	nizká
2.6 Elektrické vedení	2	nizká	nizká	nizká	nizká	nizká
2.6.1 Porušení elektrického vedení	2	nizká	nizká	nizká	nizká	nizká
2.7 Potrubí	3	střední	střední	střední	střední	střední
2.7.1 Porušení potrubí	3	střední	střední	střední	střední	střední
3 Antropogenní	5	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
3.1 Dopravní nehody	5	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
3.2 Migrační vlny	4	vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
3.3 Kriminalita	3	střední	střední	střední	střední	střední
3.3.1 Kriminalita majetková	3	střední	střední	střední	střední	střední
3.3.2 Násilná kriminalita	2	nizká	nizká	nizká	nizká	nizká
3.3.3 Drogová kriminalita	3	střední	střední	střední	střední	střední
3.4 Teroristický útok	4	vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
3.5 Vojenský konflikt	4	vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
3.5.1 Ozbrojený vojenský konflikt	4	vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká
3.5.2 Neozbrojený vojenský konflikt	3	střední	střední	střední	střední	střední

Obrázek 7 Analýza největších hrozeb v softwaru Riskan.

(Zpracování vlastní, 2025)

Z obrázku vyplývá, že největšími hrozbami pro město jsou požáry, dopravní nehody a hrozba protržení přehradní nádrže. Jako hrozba s nejmenším potenciálem vyšlo zemětřesení, sesuv půdy, či narušení dodávek plynu.

8 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Dotazníkové šetření představuje flexibilní metodu sběru dat, která spočívá v získávání informací od určité skupiny lidí pomocí otázek a následné analýze jejich odpovědí. Tato metoda je široce využívána v různých oblastech, například v sociálním výzkumu, marketingu, zdravotnictví, politologii či psychologii. Dotazníky umožňují zjišťovat charakteristiky, preference, názory nebo přesvědčení respondentů a lze je použít jak v jednorázových (průřezových), tak v opakovaných (longitudinálních) studiích. (McCombes, 2019)

Důležitým krokem je volba typu dotazníku. Existují dvě hlavní formy: dotazník, který respondenti vyplňují sami (např. online, poštou nebo osobně), a rozhovor, při kterém tazatel klade otázky a zaznamenává odpovědi. Výběr metody závisí na velikosti a charakteru zkoumání i na cíli výzkumu. Dotazníky umožňují rychlý sběr dat od velkého počtu lidí, zatímco rozhovory poskytují hlubší vhled do názorů respondentů, ale jsou časově i finančně náročnější. (McCombes, 2019)

Při konstrukci dotazníku je klíčové pečlivě promyslet typy otázek (otevřené vs. Uzávřené vs. polootevřené), jejich obsah, formulaci i pořadí. Uzávřené otázky poskytují předem stanovené možnosti odpovědi a jsou vhodné pro kvantitativní analýzu, zatímco otevřené otázky umožňují respondentům vyjádřit se vlastními slovy a jsou vhodné pro kvalitativní výzkum. Otázky by měly být jasné, jednoznačné a relevantní k výzkumnému cíli, přičemž je třeba se vyhnout nejednoznačným nebo sugestivním formulacím. (McCombes, 2019)

Po distribuci dotazníku a sběru odpovědí následuje analýza dat. Odpovědi se většinou zpracovávají v podobě grafů, či přehledných tabulek, aby bylo dosaženo co nejlepšího a nejefektivnějšího výsledku zpracování. (McCombes, 2019)

8.1 Přípravenost obyvatelstva na mimořádné události obce Bystřice nad Pernštejnem

Dotazník byl zpracován za použití Google Forms a to pouze v elektronické formě. Email s žádostí o rozšíření dotazníku mezi zaměstnance byl zaslán na podatelnu městského úřadu v Bystřici nad Pernštejnem. Jako další bylo osloveno Gymnázium Bystřice nad Pernštejnem, s žádostí o distribuci vygenerovaného QR kódu s odkazem na dotazník, mezi žáky od patnácti let a zaměstnance školy. S žádostí o vyplnění dotazníkového šetření byl také vložen odkaz dotazníku na veřejnou skupinu města Bystřice nad Pernštejnem na sociální síti Facebook.

Město bylo osloveno následujícím emailem:

Dobrý den,

jmenuji se Veronika Turová, jsem studentkou oboru Ochrana obyvatelstva na Fakultě logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. V rámci své bakalářské práce se zabývám tématem připravenosti obyvatelstva na mimořádné události v obci Bystřice nad Pernštejnem.

Chtěla bych Vás požádat o spolupráci při rozšíření dotazníku pracovníkům úřadu. Dotazník je zcela anonymní a jeho cílem je získat informace o povědomí a připravenosti obyvatel obce na případné mimořádné události.

Dotazník je navržen tak, aby byl co nejjednodušší a nezabíral mnoho času. Jeho vyplnění je dobrovolné a veškeré získané údaje budou použity pouze pro účely mé bakalářské práce.

Odkaz na dotazník: <https://forms.gle/xsJg2LAmNsGCyqU48>

Děkuji Vám za Vaši spolupráci a podporu.

S pozdravem,

Veronika Turová

8.2 Vyhodnocení dotazníkového průzkumu

V dotazníku byly použity jednoduché a srozumitelné otázky tak, aby byla výsledná analýza hodnotná a relevantní. Uzavřené otázky, tedy ty, kde si respondent vybírá z možností nebo odpovídá ano/ne/nevím byly vyhodnoceny jako snadno vyplnitelné a pochopitelné. Výsledky těchto otázek byly přehledně zpracovány do tabulek a grafů, což usnadnilo porovnání a ukázalo, jaké názory nebo zkušenosti mezi lidmi převládají.

Otevřené a polootevřené otázky, kde mohli respondenti odpovídat vlastními slovy, byly zpracovány tak, že se vyhledaly a shrnuly nejčastější odpovědi. Díky tomu bylo možné lépe pochopit, jak lidé přemýšlejí, co považují za důležité a jaké jsou jejich názory na danou problematiku.

Dotazník obsahuje 24 otázek, z nichž převážná většina je uzavřených (výběr z možností ano/ne/nevím), několik je otevřených (volný text odpovědi) a dvě jsou polootevřené (výběr s možností vlastní odpovědi). Do dotazníku se zapojilo 200 respondentů.

Tabulka 2 Přehled typů otázek v dotazníku podle počtu.

Druh otázky	Počet
Uzavřená	15
Otevřená	7
Polootevřená	2

(Zpracování vlastní, 2025)

Odpovědi respondentů byly důkladně vyhodnoceny a sumarizovány. Odpovědi na otevřené a polootevřené otázky byly shrnuty a byly vyzdvíženy nejčastěji se opakující názory. Uzavřené otázky byly zpracovány kvantitativně a výsledky byly prezentovány v tabulkách, což přispělo k přehlednosti a usnadnilo další interpretaci získaných dat.

Tabulka 3 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.

Jaké je Vaše pohlaví?	
Pohlaví	Počet
Žena	114
Muž	86

(Zpracování vlastní, 2025)

Tabulka znázorňuje rozdělení respondentů podle pohlaví. Z celkového počtu 200 respondentů je 114 žen a 86 mužů. Ženy tvoří 57 % a muži 43 % všech dotázaných. V průzkumu tedy převažovaly ženy.

Tabulka 4 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.

Kolik Vám je let?			
Pohlaví	15–17 let	18–64 let	65 let a více
Žena	47	64	3
Muž	49	29	8

(Zpracování vlastní, 2025)

V tabulce je věkové rozložení respondentů podle pohlaví. Mezi ženami bylo 47 (41,2 %) ve věku 15–17 let, 64 (56,1 %) ve věku 18–64 let a 3 (2,6 %) ve věku 65 let a více. U mužů bylo 49 (57,0 %) ve věku 15–17 let, 29 (33,7 %) ve věku 18–64 let a 8 (9,3 %) ve věku 65 let a více.

Tabulka 5 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.

Bydlíte v Bystřici nad Pernštejnem?				
Pohlaví	Věk	V Bystřici	V ORP	Mimo ORP
Muž	15–17	9	31	9
Muž	18–64	14	22	7
Muž	65+	4	4	1
Žena	15–17	14	32	10
Žena	18–64	40	40	6
Žena	65+	4	0	0

(Zpracování vlastní, 2025)

Tabulka ukazuje, kde respondenti bydlí, zda žijí přímo v Bystřici nad Pernštejnem, v ORP, nebo mimo něj. Nejvíce respondentů bydlí v ORP mimo město, nejméně pak mimo celý správní obvod. Mužů ve věku 15–17 let žije v Bystřici 9 (17,6 %), v ORP 31 (60,8 %) a mimo ORP 9 (17,6 %). Mužů ve věku 18–64 let žije v Bystřici 14 (35,9 %), v ORP 22 (56,4 %) a mimo ORP 7 (17,9 %). Mužů 65+ žije v Bystřici 4 (44,4 %), v ORP 4 (44,4 %) a mimo ORP 1 (11,1 %). Žen ve věku 15–17 let žije v Bystřici 14 (22,6 %), v ORP 32 (51,6 %) a mimo ORP 10 (16,1 %). Žen ve věku 18–64 let žije v Bystřici 40 (37,0 %), v ORP 40 (37,0 %) a mimo ORP 6 (5,6 %). Ženy 65+ žijí všechny v Bystřici (4 osoby, 100 %).

Tabulka 6 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.

Zažil/a jste někdy v tomto městě mimořádnou událost (např. povodeň, požár, zemětřesení)?				
Pohlaví	Věk	Ano	Ne	Nevím
Muž	15–17	17	23	9
Muž	18–64	13	15	1
Muž	65+	8	0	0
Žena	15–17	17	26	4
Žena	18–64	26	32	6
Žena	65+	2	1	0

(Zpracování vlastní, 2025)

Tabulka představuje, kolik respondentů podle pohlaví a věku zažilo v Bystřici nad Pernštejnem mimořádnou událost. Výsledky jsou rozděleny na odpovědi „Ano“, „Ne“ a „Nevím“.

Mužů ve věku 15–17 let odpovědělo „Ano“ 17 (34,7 %), „Ne“ 23 (46,9 %) a „Nevím“ 9 (18,4 %). Mužů ve věku 18–64 let uvedlo „Ano“ 13 (44,8 %), „Ne“ 15 (51,7 %) a „Nevím“ 1 (3,4 %). Mužů 65+ odpovědělo „Ano“ 8 (100 %), „Ne“ 0 (0 %) a „Nevím“ 0 (0 %).

Žen ve věku 15–17 let odpovědělo „Ano“ 17 (29,8 %), „Ne“ 26 (45,6 %) a „Nevím“ 4 (7,0 %). Žen ve věku 18–64 let uvedlo „Ano“ 26 (36,1 %), „Ne“ 32 (44,4 %) a „Nevím“ 6 (8,3 %). Žen 65+ odpověděly „Ano“ 2 (66,7 %), „Ne“ 1 (33,3 %) a „Nevím“ 0 (0 %).

Celkově nejvíce respondentů uvedlo, že mimořádnou událost nezažili, přičemž nejvyšší podíl kladných odpovědí je u nejstarších mužů (65+), kde všichni respondenti tuto zkušenost mají. U ostatních skupin převažují odpovědi „Ne“.

Tabulka 7 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.

Myslíte si, že jste dostatečně informován/a o tom, jak se chovat během mimořádných událostí?				
Pohlaví	Věk	Ano	Ne	Nevím
Muž	15–17	31	7	11
Muž	18–64	16	10	3
Muž	65+	8	0	0
Žena	15–17	25	9	13
Žena	18–64	26	22	16
Žena	65+	1	0	2

(Zpracování vlastní, 2025)

Výsledky ukazují, že nejvyšší míru jistoty vykazují muži ve věku 65 a více let, kde 100 % respondentů uvedlo, že jsou dostatečně informováni. U mužů ve věku 15–17 let se za informované považuje 31 (63,3 %), zatímco u mužů ve věku 18–64 let je to 16 (55,2 %). U žen je tento podíl nižší.

Ve věku 15–17 let se za dostatečně informované považuje 25 (43,9 %) respondentek, ve věku 18–64 let 26 (40,6 %) a v nejstarší věkové kategorii pouze 1 (33,3 %). Zároveň je patrné, že zejména u žen ve věku 65 a více let (66,7 %) a žen ve věku 18–64 let (25,0 %) je vyšší podíl odpovědí „nevím“, což poukazuje na nejistotu ohledně vlastní informovanosti.

Celkově tedy platí, že s rostoucím věkem roste i pocit informovanosti, přičemž muži se cítí být informovanější než ženy.

Tabulka 8 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.

Znáte kontakty na záchranné složky?				
Pohlaví	Věk	Ano	Ne	Nevím
Muž	15–17	48	0	1
Muž	18–64	29	0	0
Muž	65+	7	1	0
Žena	15–17	47	0	0
Žena	18–64	63	0	1
Žena	65+	3	0	0

(Zpracování vlastní, 2025)

Výsledky prezentují, že znalost kontaktů na záchranné složky je mezi respondenty velmi vysoká napříč všemi věkovými i pohlavními skupinami. U mužů ve věku 15–17 let uvedlo „ano“ 48 respondentů (98,0 %), pouze 1 (2,0 %) odpověděl „nevím“. V kategorii mužů 18–64 let zná kontakty všech 29 respondentů (100 %). U mužů 65 a více let uvedlo „ano“ 7 respondentů (87,5 %), zatímco 1 (12,5 %) odpověděl „ne“. U žen ve věku 15–17 let zná kontakty všech 47 dotázaných (100 %). Ve skupině žen 18–64 let uvedlo „ano“ 63 respondentek (98,4 %) a 1 (1,6 %) odpověděla „nevím“. U žen 65 a více let zná kontakty všechny 3 respondentky (100 %). Celkově tedy znalost kontaktů na záchranné složky deklarovalo 197 z 200 respondentů (98,5 %), pouze 1 respondent (0,5 %) odpověděl „ne“ a 2 (1,0 %) uvedli „nevím“. Výsledky potvrzují velmi vysokou informovanost obyvatel.

Tabulka 9 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.

Máte doma evakuační zavazadlo pro případ mimořádné události?				
Pohlaví	Věk	Ano	Ne	Nevím
Muž	15–17	1	37	11
Muž	18–64	4	23	2
Muž	65+	3	5	0
Žena	15–17	0	35	12
Žena	18–64	2	58	4
Žena	65+	0	3	0

(Zpracování vlastní, 2025)

Odpovědi ukazují, že většina respondentů doma evakuační zavazadlo pro případ mimořádné události nemá. U mužů ve věku 15–17 let má zavazadlo pouze 1 respondent (2,0 %), 37 (75,5 %) jej nemá a 11 (22,4 %) odpovědělo „nevím“.

Ve skupině mužů 18–64 let mají zavazadlo 4 respondenti (13,8 %), 23 (79,3 %) jej nemá a 2 (6,9 %) uvedli „nevím“. U mužů 65 a více let mají evakuační zavazadlo 3 respondenti (37,5 %) a 5 (62,5 %) jej nemá.

Mezi ženami ve věku 15–17 let nemá zavazadlo 35 respondentek (74,5 %) a 12 (25,5 %) odpovědělo „nevím“. U žen 18–64 let mají zavazadlo 2 respondentky (3,1 %), 58 (90,6 %) jej nemá a 4 (6,3 %) uvedly „nevím“. Ve skupině žen 65 a více let nemá zavazadlo žádná z 3 respondentek (100 %). Celkově pouze 10 z 200 respondentů (5,0 %) uvedlo, že mají doma evakuační zavazadlo, zatímco 161 (80,5 %) jej nemá a 29 (14,5 %) si není jistých. Tyto výsledky ukazují, že povědomí o důležitosti evakuačního zavazadla je mezi obyvateli velmi nízké.

Tabulka 10 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.

Jak moc důvěřujete místním úřadům při řešení mimořádných událostí? (škála 1–5)						
Pohlaví	Věk	1 Silně nedůvěřuji	2	3	4	5 Velmi důvěřuji
Muž	15–17	3	5	22	15	4
Muž	18–64	4	2	6	11	6
Muž	65+	1	0	1	4	2
Žena	15–17	1	4	24	17	1
Žena	18–64	1	5	25	25	8
Žena	65+	0	0	1	2	0

(Zpracování vlastní, 2025)

Výsledky v tabulce ukazují, že důvěra v místní úřady při řešení mimořádných událostí je mezi respondenty převážně střední až vyšší, přičemž silná nedůvěra je spíše výjimečná.

U mužů ve věku 15–17 let označili nejnižší stupeň důvěry (1) 3 respondenti (6,1 %), stupeň 2 zvolilo 5 (10,2 %), střední hodnotu 3 uvedlo 22 (44,9 %), vyšší důvěru (4) 15 (30,6 %) a nejvyšší důvěru (5) 4 (8,2 %).

U mužů 18–64 let označili stupeň 1 celkem 4 respondenti (13,8 %), stupeň 2 dva (6,9 %), stupeň 3 šest (20,7 %), stupeň 4 jedenáct (37,9 %) a stupeň 5 šest (20,7 %). Ve skupině mužů 65+ zvolil stupeň 1 jeden respondent (12,5 %), stupeň 2 nikdo, stupeň 3 jeden (12,5 %), stupeň 4 čtyři (50,0 %) a stupeň 5 dva (25,0 %). Mezi ženami ve věku 15–17 let označila stupeň 1 jedna respondentka (1,8 %), stupeň 2 čtyři (7,0 %), stupeň 3 dvacet čtyři (42,1 %), stupeň 4 sedmnáct (29,8 %) a stupeň 5 jedna (1,8 %).

U žen 18–64 let zvolila stupeň 1 jedna respondentka (1,6 %), stupeň 2 pět (7,8 %), stupeň 3 dvacet pět (39,1 %), stupeň 4 dvacet pět (39,1 %) a stupeň 5 osm (12,5 %). Ve skupině žen 65+ označila stupeň 3 jedna respondentka (33,3 %) a stupeň 4 dvě (66,7 %).

Je tedy patrné, že nejčastěji respondenti volí střední hodnoty důvěry (stupeň 3 a 4), zatímco silná nedůvěra (stupeň 1) nebo velmi vysoká důvěra (stupeň 5) jsou méně časté.

Tabulka 11 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.

Myslíte si, že úřady dostatečně komunikují s veřejností během krizí či mimořádných událostí?				
Pohlaví	Věk	Ano	Ne	Nevím
Muž	15–17	16	8	25
Muž	18–64	13	10	6
Muž	65+	7	0	1
Žena	15–17	22	5	20
Žena	18–64	25	12	27
Žena	65+	1	0	2

(Zpracování vlastní, 2025)

Tabulka ukazuje, že názor na dostatečnost komunikace úřadů s veřejností během krizí je mezi respondenty rozdělený a často panuje nejistota.

U mužů ve věku 15–17 let si myslí, že úřady komunikují dostatečně 16 respondentů (32,7 %), 8 (16,3 %) si to nemyslí a 25 (51,0 %) uvedlo „nevím“. Ve skupině mužů 18–64 let odpovědělo „ano“ 13 respondentů (44,8 %), „ne“ 10 (34,5 %) a „nevím“ 6 (20,7 %). U mužů 65+ uvedlo „ano“ 7 respondentů (87,5 %), „ne“ nikdo a „nevím“ 1 (12,5 %).

Mezi ženami ve věku 15–17 let odpovědělo „ano“ 22 (38,6 %), „ne“ 5 (8,8 %) a „nevím“ 20 (35,1 %). U žen 18–64 let uvedlo „ano“ 25 (39,1 %), „ne“ 12 (18,8 %) a „nevím“ 27 (42,2 %). Ve skupině žen 65+ odpověděla „ano“ 1 respondentka (33,3 %) a „nevím“ 2 (66,7 %).

Lze tedy konstatovat, že významná část respondentů si není jistá, zda je komunikace úřadů během krizí či mimořádných událostí dostatečná, což poukazuje na prostor pro zlepšení v oblasti informovanosti a komunikace s veřejností. Nejvyšší podíl kladných odpovědí je evidován u starších mužů, naopak největší nejistota panuje mezi mladšími generacemi respondentů a ženami.

Tabulka 12 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.

Cítíte se bezpečně v tomto městě během mimořádných událostí? (škála 1–5)						
Pohlaví	Věk	1 Cítím se v nebezpečí	2	3	4	5 Cítím se velmi bezpečně
Muž	15–17	2	5	16	21	5
Muž	18–64	4	3	5	8	9
Muž	65+	0	0	2	3	3
Žena	15–17	1	4	14	23	5
Žena	18–64	4	3	23	25	9
Žena	65+	0	0	1	2	0

(Zpracování vlastní, 2025)

Výsledky ukazují, že většina respondentů se během mimořádných událostí ve městě cítí spíše bezpečně, přičemž nejčastěji volí střední až vyšší hodnoty na škále od 1 (cítím se v nebezpečí) do 5 (cítím se velmi bezpečně).

U mužů ve věku 15–17 let označili nejnižší stupeň bezpečí (1) 2 respondenti (4,1 %), stupeň 2 zvolilo 5 (10,2 %), střední hodnotu 3 uvedlo 16 (32,7 %), vyšší bezpečí (4) 21 (42,9 %) a nejvyšší bezpečí (5) 5 (10,2 %).

U mužů 18–64 let označili stupeň 1 čtyři respondenti (13,8 %), stupeň 2 tři (10,3 %), stupeň 3 pět (17,2 %), stupeň 4 osm (27,6 %) a stupeň 5 devět (31,0 %). Ve skupině mužů 65+ zvolili stupeň 3 dva respondenti (25,0 %), stupeň 4 tři (37,5 %) a stupeň 5 tři (37,5 %).

U žen ve věku 15–17 let označila stupeň 1 jedna respondentka (1,8 %), stupeň 2 čtyři (7,0 %), stupeň 3 čtrnáct (24,6 %), stupeň 4 dvacet tři (40,4 %) a stupeň 5 pět (8,8 %).

U žen 18–64 let zvolily stupeň 1 čtyři respondentky (6,3 %), stupeň 2 tři (4,7 %), stupeň 3 dvacet tři (36,5 %), stupeň 4 dvacet pět (39,1 %) a stupeň 5 devět (14,1 %). Ve skupině žen 65+ označila stupeň 3 jedna respondentka (33,3 %) a stupeň 4 dvě (66,7 %).

Závěrem lze říci, že respondenti se v Bystřici nad Pernštejnem během mimořádných událostí většinou cítí bezpečně, přičemž nejvyšší pocit bezpečí je patrný u starších mužů a žen ve středním věku. Nízký pocit bezpečí (stupeň 1 a 2) je spíše výjimečný a vyskytuje se nejčastěji u mužů ve věku 18–64 let a u žen ve věku 18–64 let.

Tabulka 13 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.

Máte důvěru v krizové složky (hasiče, policii, zdravotníky) při řešení mimořádných událostí?				
Pohlaví	Věk	Ano	Ne	Nevím
Muž	15–17	46	2	1
Muž	18–64	26	2	1
Muž	65+	8	0	0
Žena	15–17	45	0	2
Žena	18–64	62	1	1
Žena	65+	3	0	0

(Zpracování vlastní, 2025)

Tabulka znázorňuje, že důvěra v krizové složky při řešení mimořádných událostí je mezi respondenty velmi vysoká. U mužů ve věku 15–17 let uvedlo „ano“ 46 respondentů (93,9 %), „ne“ 2 (4,1 %) a „nevím“ 1 (2,0 %). Ve skupině mužů 18–64 let důvěruje krizovým složkám 26 respondentů (89,7 %), 2 (6,9 %) odpověděli „ne“ a 1 (3,4 %) „nevím“. U mužů 65 a více let všichni (100 %) důvěřují těmto složkám.

Mezi ženami ve věku 15–17 let odpovědělo „ano“ 45 respondentek (78,9 %), „ne“ žádná a „nevím“ 2 (3,5 %). U žen 18–64 let má důvěru 62 respondentek (96,9 %), 1 (1,6 %) odpověděla „ne“ a 1 (1,6 %) „nevím“. Ve skupině žen 65+ všechny 3 respondentky (100 %) důvěřují krizovým složkám. Důvěra v krizové složky je na velmi vysoké úrovni.

Tabulka 14 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.

Je podle vás důležité, aby se veřejnost více vzdělávala o tom, jak se připravit na mimořádné události?				
Pohlaví	Věk	Ano	Ne	Nevím
Muž	15–17	42	2	5
Muž	18–64	26	1	2
Muž	65+	6	1	1
Žena	15–17	43	0	4
Žena	18–64	59	1	4
Žena	65+	3	0	0

(Zpracování vlastní, 2025)

Z výsledků je patrné, že většina respondentů považuje vzdělávání veřejnosti v oblasti přípravy na mimořádné události za důležité.

U mužů ve věku 15–17 let odpovědělo „ano“ 42 respondentů (85,7 %), „ne“ 2 (4,1 %) a „nevím“ 5 (10,2 %). Ve skupině mužů 18–64 let považuje vzdělávání za důležité 26 respondentů (89,7 %), 1 (3,4 %) odpověděl „ne“ a 2 (6,9 %) „nevím“. U mužů 65 a více let uvedlo „ano“ 6 respondentů (75,0 %), „ne“ 1 (12,5 %) a „nevím“ 1 (12,5 %).

Mezi ženami ve věku 15–17 let odpovědělo „ano“ 43 respondentek (75,4 %), žádná neodpověděla „ne“ a 4 (7,0 %) uvedly „nevím“. U žen 18–64 let považuje vzdělávání za důležité 59 respondentek (92,2 %), 1 (1,6 %) odpověděla „ne“ a 4 (6,3 %) „nevím“. Ve skupině žen 65+ všechny 3 respondentky (100 %) považují vzdělávání za důležité.

Většina respondentů vnímá potřebu vzdělávání veřejnosti v oblasti přípravy na mimořádné události jako velmi důležitou, přičemž pouze jednotlivci vyjádřili opačný názor nebo nejistotu.

Tabulka 15 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.

Máte pojištění majetku proti živelním pohromám?				
Pohlaví	Věk	Ano	Ne	Nevím
Muž	15–17	19	2	28
Muž	18–64	19	5	5
Muž	65+	7	1	0
Žena	15–17	25	1	21
Žena	18–64	44	10	10
Žena	65+	1	2	0

(Zpracování vlastní, 2025)

Pojištění majetku proti živelním pohromám má přibližně polovina respondentů, přičemž mezi mladšími věkovými skupinami je výrazný podíl nejistoty ohledně této otázky. U mužů ve věku 15–17 let má pojištění 19 respondentů (38,8 %), 2 (4,1 %) jej nemají a 28 (57,1 %) uvedlo „nevím“. Ve skupině mužů 18–64 let má pojištění 19 respondentů (65,5 %), 5 (17,2 %) jej nemá a 5 (17,2 %) uvedlo „nevím“. U mužů 65 a více let má pojištění 7 respondentů (87,5 %), 1 (12,5 %) jej nemá.

Mezi ženami ve věku 15–17 let má pojištění 25 respondentek (43,9 %), 1 (1,8 %) jej nemá a 21 (36,8 %) uvedlo „nevím“. U žen 18–64 let má pojištění 44 respondentek (68,8 %), 10 (15,6 %) jej nemá a 10 (15,6 %) uvedlo „nevím“. Ve skupině žen 65+ má pojištění 1 respondentka (33,3 %), 2 (66,7 %) jej nemají.

Z tabulky je patrné že s rostoucím věkem podíl pojištěných roste, přičemž mezi mladší generací respondentů je vysoký podíl těch, kteří si nejsou jistí, zda pojištění vůbec mají. To může také souviset s tím, že pojištění v drtivé většině případů řeší rodiče nebo jiní členové domácnosti.

Tabulka 16 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.

Myslíte si, že by město mělo investovat více do prevence mimořádných událostí?				
Pohlaví	Věk	Ano	Ne	Nevím
Muž	15–17	28	9	12
Muž	18–64	12	8	9
Muž	65+	2	3	3
Žena	15–17	30	0	17
Žena	18–64	34	5	25
Žena	65+	1	1	1

(Zpracování vlastní, 2025)

Tabulka udává, že většina respondentů si myslí, že by město mělo investovat více do prevence mimořádných událostí, ačkoli v některých skupinách je patrná i nejistota nebo opačný názor na investice do této oblasti.

U mužů ve věku 15–17 let odpovědělo „ano“ 28 respondentů (57,1 %), „ne“ 9 (18,4 %) a „nevím“ 12 (24,5 %). Ve skupině mužů 18–64 let si myslí, že by město mělo investovat více, 12 respondentů (41,4 %), 8 (27,6 %) odpovědělo „ne“ a 9 (31,0 %) „nevím“. U mužů 65 a více let uvedli „ano“ 2 respondenti (25,0 %), „ne“ 3 (37,5 %) a „nevím“ 3 (37,5 %).

Mezi ženami ve věku 15–17 let odpovědělo „ano“ 30 respondentek (52,6 %), žádná neodpověděla „ne“ a 17 (29,8 %) uvedlo „nevím“. U žen 18–64 let by si větší investice do prevence přálo 34 respondentek (53,1 %), 5 (7,8 %) odpovědělo „ne“ a 25 (39,1 %) „nevím“. Ve skupině žen 65+ uvedla „ano“ 1 respondentka (33,3 %), „ne“ 1 (33,3 %) a „nevím“ 1 (33,3 %).

Celkově lze tedy říci, že více než polovina mladší generace dotázaných respondentů i žen ve středním věku podporuje potencionální zvýšení investic do prevence mimořádných událostí, zatímco naopak u starších respondentů, nebo mužů ve středním věku je vyšší podíl nejistoty nebo nesouhlasu s investicemi do preventivních činností.

Tabulka 17 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.

Jak byste popsal/a současnou úroveň připravenosti města na mimořádné události? (škála 1–5)						
Pohlaví	Věk	1 Velmi špatná	2	3	4	5 Velmi dobrá
Muž	15–17	2	6	27	12	2
Muž	18–64	3	0	11	12	3
Muž	65+	0	0	3	3	2
Žena	15–17	0	2	24	20	1
Žena	18–64	1	4	32	23	4
Žena	65+	0	0	1	2	0

(Zpracování vlastní, 2025)

Výsledky ukazují, že většina respondentů hodnotí současnou úroveň připravenosti města na mimořádné události jako průměrnou až spíše dobrou. U mužů ve věku 15–17 let označili nejnižší stupeň (1 – velmi špatná) 2 respondenti (4,1 %), stupeň 2 zvolilo 6 (12,2 %), střední hodnotu 3 uvedlo 27 (55,1 %), stupeň 4 dalo 12 (24,5 %) a nejvyšší stupeň (5 – velmi dobrá) 2 (4,1 %). Ve skupině mužů 18–64 let hodnotili připravenost stupněm 1 tři respondenti (10,3 %), stupněm 2 nikdo, stupněm 3 jedenáct (37,9 %), stupněm 4 dvanáct (41,4 %) a stupněm 5 tři (10,3 %). U mužů 65 a více let zvolili stupeň 3 tři respondenti (37,5 %), stupeň 4 tři (37,5 %) a stupeň 5 dva (25,0 %).

Mezi ženami ve věku 15–17 let označila stupeň 2 dvě respondentky (3,5 %), stupeň 3 dvacet čtyři (42,1 %), stupeň 4 dvacet (35,1 %) a stupeň 5 jedna (1,8 %). U žen 18–64 let zvolila stupeň 1 jedna respondentka (1,6 %), stupeň 2 čtyři (6,3 %), stupeň 3 třicet dva (50,0 %), stupeň 4 dvacet tři (35,9 %) a stupeň 5 čtyři (6,3 %). Ve skupině žen 65+ označila stupeň 3 jedna respondentka (33,3 %) a stupeň 4 dvě (66,7 %).

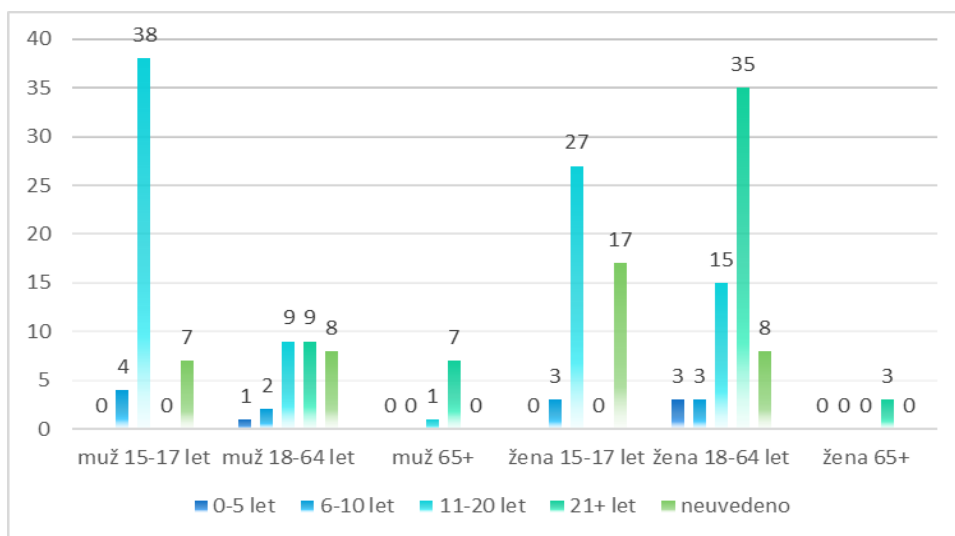
Většina respondentů hodnotí připravenost města na mimořádné události jako průměrnou (stupeň 3) nebo spíše dobrou (stupeň 4), zatímco extrémní hodnocení (velmi špatná nebo velmi dobrá) jsou spíše výjimečná.

Jak dlouho žijete v Bystřici či ORP?

Délka bydlení respondentů v Bystřici či ORP se výrazně liší podle věku a pohlaví. U mužů ve věku 15–17 let žije 38 respondentů v místě 11–20 let, 4 respondenti 6–10 let a 7 respondentů neuvedlo konkrétní údaj.

U mužů 18–64 let žije 1 respondent v místě 0–5 let, 2 v rozmezí 6–10 let, 9 v rozmezí 11–20 let, 9 více než 21 let a 8 neuvedlo konkrétní údaj. U mužů 65+ let žije 1 respondent v místě 11–20 let a 7 více než 21 let.

Mezi ženami ve věku 15–17 let žije 27 respondentek v místě 11–20 let, 3 v rozmezí 6–10 let a 17 neuvedlo konkrétní údaj. U žen 18–64 let žijí 3 respondentky v místě 0–5 let, 3 v rozmezí 6–10 let, 15 v rozmezí 11–20 let, 35 více než 21 let a 8 neuvedlo konkrétní údaj. U žen 65+ let žijí všechny tři respondentky více než 21 let.

Obrázek 8 Graf délky bydlení respondentů podle věku a pohlaví.

(Zpracování vlastní, 2025)

Lze říci, že většina respondentů napříč věkovými i genderovými skupinami žije v Bystřici či ORP dlouhodobě, tedy více než 11 let, přičemž u starších věkových kategorií je podíl dlouhodobě bydlicích logicky nejvyšší. Skupina s nejkratší dobou bydlení (0–5 let) je zastoupena pouze mezi ženami 18–64 let a muži 18–64 let. Významný podíl respondentů, zejména mezi mladšími, neuvedl konkrétní délku bydlení, což může souviset s tím, že část z nich v místě pouze studuje nebo dojíždí za prací.

Pokud ano (zažil/a mimořádnou událost), jak jste se choval/a během této události?

Chování respondentů během mimořádných událostí ukázalo v analýze výrazné rozdíly mezi věkovými skupinami a pohlavími. U mladých mužů (15–17 let) se objevila široká škála reakcí – 6 respondentů uvedlo, že mimořádnou událost nezažili, 3 respondenti uvedli, že reagovali „klidně“ a objevily se i specifické odpovědi jako „nepanikařil, pomohl jsem“ (1×) či „jako SDH jsme pomáhali s dopravou vody ke zvládnutí požáru.“ (1×).

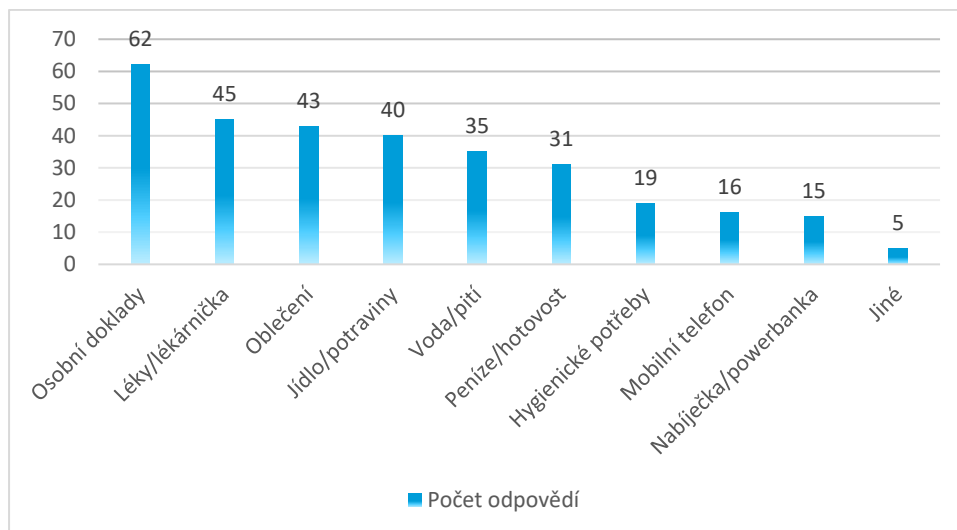
Naproti tomu u mladých žen stejné věkové kategorie dominovaly odpovědi související s emocemi – „*bála jsem se*“ (2×) a „*zachovala jsem klid*“ (2×). Konkrétněji některé uvedly „*byla jsem doma a čekala až se to vyřeší*“ (1×) nebo „*sledovala zprávy, informace*“ (1×). U dospělých mužů (18–64 let) se objevovaly odpovědi zaměřené na konkrétní činnosti jako například „*byl jsem doma*“ (2×), „*monitoroval jsem stav a v případě potřeby se chystal na případnou pomoc*“ (1×), „*zachoval klid, řídil se pokyny IZS*“ (1×), nebo humorně laděné. „*Vlastně ano. Sousedům chytla kůlna... S děckama jsme na zahradě zrovna grilovali, takže pohled na nás, stojící se špekáčky na klacku u plotu a čučící na ohýnek, musel být opravdu zvrácený*“ (1×).

Dospělé ženy (18–64 let) často odpovídaly popisem své situace. „*Sledovala jsem průběh situace a hledala následné možné varianty*“ (1×), „*jednalo se o povodeň, oslovili jsme dobrovolné hasiče a starostu obce*“ (1×), „*zprvu dost zmateně, postupem času racionálně*“ (1×). U seniorů (muži 65+) byla nejčastější odpovědí „*klidně*“ (3×), dále „*snažil jsem se vždy zachovat klid*“ (1×) a „*zapojil jsem se do prací, předcházející škodám příchozí povodňové vlny*“ (1×), což naznačuje tendenci starších mužů zachovávat klid a aktivně pomáhat. Seniorky (65+) uvedly pouze „*obezřetně*“ (1×) a „*bylo mi úzko*“ (1×).

Pokud máte evakuační zavazadlo, uveďte prosím, jaké položky v něm máte. Pokud evakuační zavazadlo nemáte, zkuste uvést, které položky byste do něj zařadil/a, kdybyste ho měl/a.

Analýza odpovědí na otázku ohledně evakuačního zavazadla odhalila, že většina respondentů evakuační zavazadlo nemá, konkrétně 15 mladých mužů, 9 dospělých mužů, 14 mladých žen, 20 dospělých žen a 1 senior. Napříč všemi věkovými a genderovými skupinami se však objevují podobné typy položek, které by respondenti do evakuačního zavazadla zařadili.

Nejčastěji zmiňovaným předmětem byly osobní doklady (celkem 62 zmínek), které uvedlo 6 mladých mužů, 14 dospělých mužů, 4 muži senioři, 10 mladých žen, 25 dospělých žen a všechny 3 seniorky. Dalšími často zmiňovanými položkami byly léky/lékárnička (celkem 45 zmínek), které by si zabalilo 6 mladých mužů, 8 dospělých mužů, 3 muži senioři, 11 mladých žen, 25 dospělých žen a 2 seniorky. Oblečení zmínilo celkem 43 respondentů, jídlo nebo trvanlivé potraviny 40 respondentů a vodu/pití 35 respondentů. Mezi položkami, které se objevovaly méně často, ale stále měly významné zastoupení, byly peníze/hotovost (31 zmínek), mobilní telefon (16 zmínek) a nabíječka/powerbanka (15 zmínek).

Obrázek 9 Graf nejčastěji uváděných položek do evakuačního zavazadla.

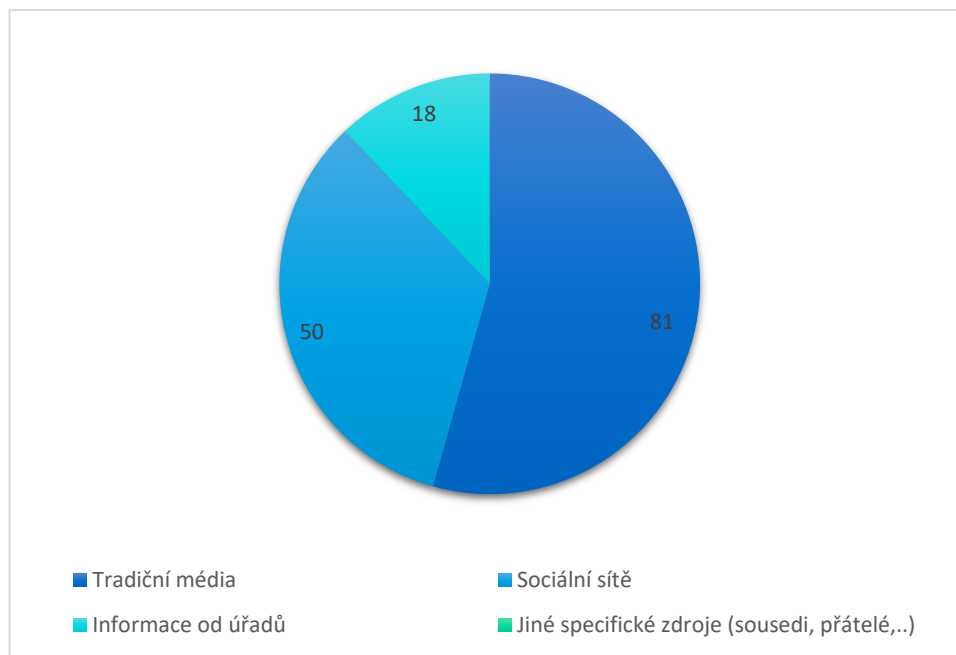
(Zpracování vlastní, 2025)

Zajímavý rozdíl mezi věkovými skupinami se objevil u elektroniky – zatímco mladí respondenti často zmiňovali powerbanky, telefony a další elektronická zařízení, starší generace se zaměřovala více na základní potřeby jako léky, oblečení a dokumenty. Některé specifické odpovědi zahrnovaly „šicí potřeby“ (1×), „kapesní rádio“ (1×), „izolační stříbrno-zlatá fólie“ (1×), „nasyslené respirátory po covidu“ (1×) nebo humorné „tyčinky corny“ (1×). Závěrem lze konstatovat, že ženy uváděly širší spektrum položek a kladly větší důraz na hygienické potřeby (16 zmínek od žen vs. 3 od mužů) a léky.

Jak jste se dozvěděl/a o poslední mimořádné události v tomto městě?

Vyhodnocení zdrojů informací o mimořádných událostech ukázalo, že nejčastějším informačním kanálem ve všech věkových skupinách byla tradiční média (televize a rozhlas), která uvedlo celkem 81 respondentů – konkrétně 15 mladých mužů, 10 dospělých mužů, 6 seniorů, 26 mladých žen, 23 dospělých žen a 1 seniorka. Druhým nejčastějším zdrojem byly sociální sítě s 50 zmínkami – 13 mladých mužů, 7 dospělých mužů, 1 senior, 12 mladých žen a 17 dospělých žen. Informace od úřadů jako svůj zdroj uvedlo celkem 18 respondentů – 2 mladí muži, 3 dospělí muži, 4 mladé ženy, 7 dospělých žen a 2 seniorky.

Zajímavé byly i méně časté, ale specifické zdroje informací, jako „viděl jsem ji“ (1×), „slyšel jsem sirénu“ (1×), „podíval jsem se z okna“ (1×), „od faráře“ (1×), „od sousedky Marušky“ (1×), „včasná výstraha ČHMÚ“ (1×) nebo „sama jsem sledovala počasí, řeku, stav hladiny a průtok přehrady Vír“ (1×).

Obrázek 10 Graf zdrojů informací o poslední mimořádné události.

(Zpracování vlastní, 2025)

Výsledky naznačují, že zatímco mladší generace se přiklání k digitálním zdrojům informací, starší generace stále preferuje tradiční informační kanály.

Myslíte si, že školy dostatečně připravují děti na mimořádné události? Jak si myslíte, že by se mohla výuka v této oblasti zlepšit?

Rozbor odpovědí na otázku týkající se připravenosti škol na mimořádné události poukázala nejednoznačné hodnocení současného stavu s mnoha návrhy na zlepšení. Celkem 19 respondentů (6 mladých žen, 5 dospělých žen, 2 mladí muži, 2 dospělí muži, 2 muži senioři a 2 ženy seniorky) uvedlo jednoznačné „Ano“, tedy že školy připravují děti dostatečně. Naпротив tomu 9 respondentů (2 mladé ženy, 2 dospělé ženy, 3 mladí muži a 2 dospělí muži) jasně uvedlo „Ne“.

Nejčastějším návrhem bylo zařazení více praktických cvičení a simulací (celkem 14 zmínek), například mladý muž uvedl: „Místo povídání spíš si to vyzkoušet nějakou simulací“. Dále respondenti navrhovali častější a pravidelnější edukaci (9 zmínek), například mladá žena zmínila: „Nějaké speciální hodiny, jednou za měsíc dva, přidat, nejen preventivní program jednou za rok“.

Mezi častými návrhy bylo také zapojení odborníků ze záchranných složek (7 zmínek) a znovuzavedení branné výchovy (6 zmínek), což výstižně shrnula dospělá žena.

„Příprava je nedostatečná. Znovuzavedení branných dnů by rozhodně pomohlo mládež na krizové situace připravit. Ne formou přednášek, ale aktivních činností – např. plnění pytlů s pískem, nošení raněného, základy první pomoci, pravidla bezpečné práce s ohněm“.

Obrázek 11 Graf připravenosti škol na mimořádné události očima respondentů.

(Zpracování vlastní, 2025)

Významné rozdíly byly patrné mezi věkovými skupinami – zatímco senioři nad 65 let většinou uváděli, že příprava je dostatečná, nebo odkazovali na vlastní zkušenosti z minulosti, „*V době minulé se ve školách této osvětě věnovalo dostatečně*“, mladší respondenti a respondenti středního věku byli kritičtější a nabízeli konkrétnější návrhy na zlepšení. Zajímavé byly i specifické odpovědi u mladé generace, například: „*Nevím, asi ano, ale mohlo by na toto téma být více programů*“ nebo „*Myslím, že příprava na mimořádné události je lehce nedostatečná. Možná bych zavedla nějaké kurzy nebo poučení o bezpečnosti, které by probíhaly minimálně dvakrát za školní rok*“.

Jak byste chtěl/a být informován/a o mimořádných událostech?

Analýza preferencí respondentů ohledně informování o mimořádných událostech ukázala, že tradiční média (TV, rozhlas) stále dominují jako preferovaný způsob získávání informací – tento způsob zvolilo celkem 99 respondentů: 28 mladých mužů, 14 dospělých mužů, 3 senioři, 29 mladých žen, 24 dospělých žen a 1 seniorka. Druhým nejpreferovanějším kanálem byly sociální sítě s celkem 44 zmínkami: 12 mladých mužů, 5 dospělých mužů, 1 senior, 13 mladých žen a 13 dospělých žen.

Třetím nejčastějším kanálem byly úřady (27 zmínek), které byly zvláště preferované u žen: 17 dospělých žen; 1 mladá žena; 2 seniorky; ale jen 4 dospělí muži a 3 senioři.

Zajímavé byly i specifické odpovědi, jako „*osobně od starosty nebo poštovní holub*“ (1×), „*do zprávy na mobilu*“ (1×), „*krizové SMS od státní správy*“ (1×), „*všechny možnosti*“ (2×), „*kombinace všech možností*“ (1×), nebo „*z různých zdrojů*“ (1×). Někteří respondenti uváděli velmi konkrétní služby, například „*aplikace munipolis na mobil; SMS zprávou*“ (1×) nebo „*vše zmíněné*“ (1×).

Výsledky naznačují, že pro účinné informování všech demografických skupin je nezbytné využívat kombinaci různých komunikačních kanálů, s důrazem na tradiční média pro starší občany a doplnění sociálními sítěmi pro mladší generace.

Co si myslíte o současných varovných systémech (sirény, SMS upozornění, sociální sítě)? Fungují podle vás efektivně?

Hodnocení efektivity současných varovných systémů ukázalo převážně pozitivní vnímání jejich funkčnosti napříč všemi demografickými skupinami. Z celkového počtu respondentů 60 uvedlo jednoznačné „*Ano*“ (16 mladých mužů, 9 dospělých mužů, 2 senioři, 13 mladých žen, 18 dospělých žen a 2 seniorky). Další významná část respondentů použila méně jednoznačné, ale stále pozitivní hodnocení jako „*asi ano*“ (4 mladé ženy, 2 dospělé ženy), „*myslím že ano*“ (1×), „*fungují dobře*“ (3×) nebo „*snad ano*“ (1×). Důležité je zmínit i kritické hlasy – například „*polovina sirén nefunguje*“ (1×), „*nejsou dost hlasité a dají se přehlédnout*“ (1×), „*ne úplně, např. když není člověk v dosahu Wi-Fi*“ (1×), „*sirény fungují pouze při požáru*“ (1×).

Mezi konkrétnějšími komentáři se objevila i komplexnější analýza. „*Sirény, SMS upozornění – funkční. Sociální sítě – pokud se jedná o oficiální zdroje informací, tak relevantní. Problém sociálních sítí je v rychlosti předávání nepodložených informací z nedůvěryhodných zdrojů*“ (1×). Zajímavé rozdíly byly patrné mezi obyvateli města a venkova. „*U nás na vesnici sirény nemáme, v okolí si myslím že to funguje dobře*“ (1×) nebo „*co se týče sirén, v menších vesnicích většinou nefungují*“ (1×). Několik respondentů také poukázalo na problém porozumění signálům jako například, „*fungují, ale obyvatelstvo neví, co které signály znamenají*“ (1×).

Věkové rozdíly v hodnocení byly méně výrazné než u jiných otázek, ačkoli starší respondenti (65+ let) byli v hodnocení jednotnější a pozitivnější (7 z 8 seniorů hodnotilo systémy pozitivně) než mladší věkové skupiny, kde se objevovalo více kritických připomínek.

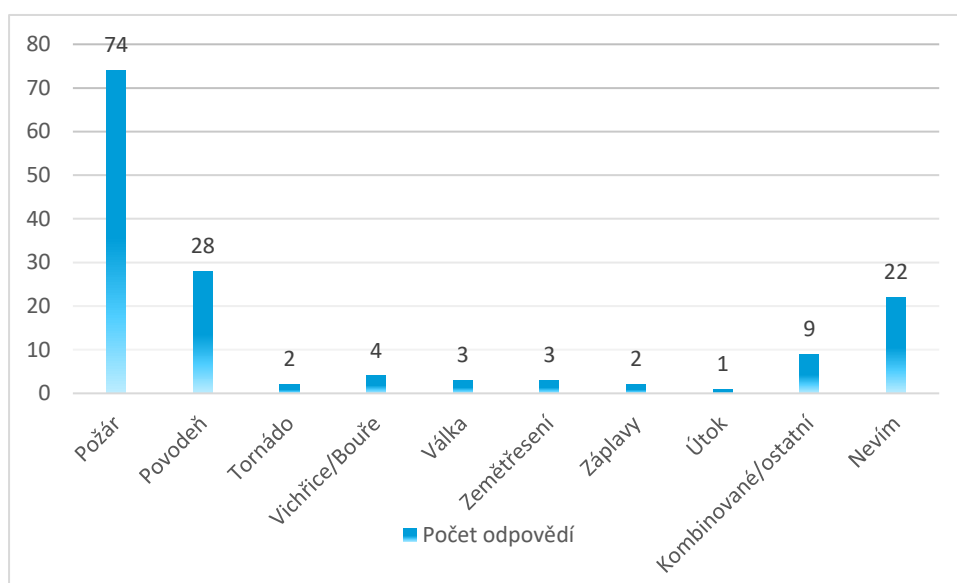
Celkově výsledky naznačují, že ačkoli většina respondentů považuje současné varovné systémy za funkční, existuje prostor pro zlepšení v oblasti jejich slyšitelnosti, pokrytí venkovských oblastí a edukace obyvatelstva o významu jednotlivých signálů.

Jaký typ mimořádné události se vám zdá nejvíce ohrožující pro toto město?

Vyhodnocení odpovědí na tuto otázku ukazuje, že mezi respondenty napříč věkovými i genderovými kategoriemi jednoznačně dominují obavy z požárů a povodní. U mužů ve věku 15–17 let označilo požár jako největší hrozbu 14 respondentů, povodeň 5 respondentů.

Dále se objevily jednotlivé zmínky o tornádu, vichřici, válce, zemětřesení a útoku. Šest respondentů této skupiny odpovědělo „nevím“.

Mezi muži ve věku 18–64 let je požár nejčastěji zmiňován (10×), povodeň (4×), bouře a vichřice po (2×), válka a zemětřesení po (1×). Tři respondenti uvedli „nevím“ a sedm odpovědělo jinak, často s důrazem na kombinované nebo specifické situace (např. blokace, havárie, toxiny). U mužů 65+ let se požár objevil (5×), povodeň (1×), ostatní odpovědi byly spíše obecné nebo kombinované (2×).

Obrázek 12 Graf nejvíce vnímaných hrozeb pro město.

(Zpracování vlastní, 2025)

Ženy ve věku 15–17 let označily požár (18×), povodeň (5×), tornádo (1×), zemětřesení (1×), záplavy (1×), 6× odpověděly „nevím“. U žen 18–64 let dominuje požár (26×), povodeň (12×), vichřice (1×), válka (1×), záplavy (1×), zemětřesení (0×), 6× „nevím“.

U žen 65+ let se požár objevil (1×), povodeň (1×), „nevím“ (1×), ostatní odpovědi nebyly zaznamenány v této skupině.

Celkově je patrné, že požár a povodeň jsou vnímány jako největší hrozby pro město napříč všemi skupinami, přičemž mladší respondenti častěji uvádějí i další typy událostí (např. tornádo, vichřice, útok, válka), zatímco starší generace se soustředí na tradiční živelní pohromy.

Máte nějaké návrhy na zlepšení připravenosti města na mimořádné události?

Analýza návrhů na zlepšení připravenosti města na mimořádné události odhalila, že značná část respondentů žádné konkrétní návrhy nemá. Odpověď „Ne“ uvedlo celkem 49 respondentů (10 mladých mužů, 6 dospělých mužů, 1 senior, 16 mladých žen, 15 dospělých žen a 1 seniorka). Odpověď „Nemám“ nebo obdobnou formulaci uvedlo dalších 22 respondentů.

Mezi respondenty, kteří konkrétní návrhy poskytli, se neobjevovala široká škála doporučení. Nejčastějším návrhem bylo zlepšení informovanosti obyvatelstva (8 zmínek), například „aby město zaplatilo kurz pro lidi a poučilo je“ (1×), „více informovat občany o možnosti mimořádných událostí“ (1×) nebo „pravidelná informovanost o tomto tématu“ (1×).

Dalším častým námětem byly praktické nácviky a cvičení (7 zmínek), „pravidelná školení a cvičení i pro obyvatele, simulace situací ve školách“ (1×) nebo „například jednou nebo dvakrát do roka uskutečnit v nějaké hale tipy, jak se zachovat v mimořádných situacích“ (1×). Konkrétní organizační návrhy zahrnovaly například, „protipovodňová opatření, více vsakovacích ploch“ (1×), „určení evakuačních míst, krizové plány vyvěsit v paneláku“ (1×), „vydání brožury každému občanu o krytech, o místech, kde budou vydávány potraviny v případě nouze“ (1×) nebo „zábrany kolem potoku“ (1×).

Některé odpovědi byly velmi podrobné a reflektovaly hlubší porozumění problematice, například jako, „aktualizace krizového a havarijního plánu, zapojení a navázání místních firem do systému plnění nezbytných dodávek, navázání spolupráce přes sociální sítě se složkami IZS a ČHMÚ v možnosti spolusdílení“ (1×). Zajímavé byly i netradiční nebo humorné návrhy jako „hasičky v sexy oblečcích“ (1×), „aspoň jednu jadernou hlavici“ (1 ×) nebo „postavit ochrany hradby před nebezpečím, a dát na ně stráž před maďarama (musí mít lucky)“ (1×). Věkové rozdíly v odpovědích byly patrné – zatímco starší respondenti častěji uváděli, že návrhy nemají nebo odkazovali na zkušenosti z minulosti, mladší a střední generace nabízela konkrétnější a inovativnější řešení.

9 NÁMĚTY A DOPORUČENÍ KE ZVÝŠENÍ PŘIPRAVENOSTI OBYVATEL NA MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá několik klíčových oblastí, na které by se mělo město zaměřit při zlepšování připravenosti obyvatelstva na mimořádné události. Především je patrné, že informovanost a praktická připravenost veřejnosti má stále rezervy. Obyvatelé často postrádají jasné a srozumitelné informace o tom, jak se v krizových situacích zachovat, a mnozí by uvítali častější a praktičtější vzdělávací aktivity. Proto by bylo vhodné rozšířit preventivní programy na školách i pro širokou veřejnost, včetně pravidelných cvičení, modelových situací a přednášek odborníků ze záchranných složek. Praktický nácvik a simulace krizových situací by měly být běžnou součástí vzdělávání, nejen jednorázovou akcí.

Další doporučení se týkají zlepšení systému varování a informování obyvatel. Bylo by příhodné využívat kombinaci tradičních i moderních komunikačních kanálů. Nejen sirény a místní rozhlas, ale také SMS zprávy, mobilní aplikace a sociální sítě. Jedním z možných řešení by bylo zřízení mobilní aplikace, kde by město mohlo přidávat užitečné informace a aktuální dění. Důležité je zajistit, aby informace byly dostupné všem věkovým skupinám a aby obyvatelé rozuměli významu jednotlivých varovných signálů.

Významnou oblastí je také motivace obyvatel k vlastní připravenosti. Město by mělo podporovat tvorbu evakuačních zavazadel a poskytovat občanům konkrétní návody, jak si takové zavazadlo sestavit. Mohlo by být užitečné vydávat informační materiály, pořádat workshopy a praktické ukázky, kde by si lidé mohli vyzkoušet balení evakuačního zavazadla a zopakovat si základní postupy v případě evakuace. Nutné je také připomínat důležitost pojištění majetku proti živelním pohromám a připravit občany na různé typy rizik, které mohou město ohrožit.

V neposlední řadě je důležitá koordinace mezi městem, složkami integrovaného záchranného systému a dalšími institucemi, jako jsou školy. Důležitá je nutnost pravidelně aktualizovat krizové a havarijní plány, zapojovat do přípravy i místní podniky a organizace a posilovat spolupráci při sdílení informací. Transparentní a včasná komunikace směrem k veřejnosti je klíčová pro budování důvěry a efektivní zvládání mimořádných událostí. Celkově je žádoucí, aby se připravenost na mimořádné události stala přirozenou součástí života města a byla vnímána jako společná odpovědnost všech obyvatel i institucí.

ZÁVĚR

Bakalářská práce zaměřená na připravenost obyvatelstva na mimořádné události v obci Bystřice nad Pernštejnem poskytla komplexní pohled na aktuální stav, silné i slabé stránky systému ochrany obyvatelstva a identifikovala klíčové oblasti pro jeho další rozvoj. Hlavním cílem práce bylo na základě multikriteriální analýzy hrozeb a rizik a úrovně připravenosti v obci navrhnout konkrétní opatření pro zlepšení systému ochrany obyvatelstva a zvýšení jejich připravenosti na mimořádné události. Výzkum ukázal, že problematika mimořádných událostí je v současnosti velmi aktuální, a to nejen kvůli častějším přírodním katastrofám, technologickým haváriím a novým typům sociálních a zdravotních hrozeb, ale také kvůli proměnlivosti bezpečnostního prostředí, která klade rostoucí nároky na všechny složky krizového řízení i samotné občany.

Z teoretické části práce vyplývá, že legislativní rámec České republiky v oblasti krizového řízení a ochrany obyvatelstva je komplexní, jasně vymezuje pravomoci a povinnosti všech zapojených subjektů. Klíčovou roli zde hrají složky integrovaného záchranného systému, jako je Hasičský záchranný sbor, Policie ČR a zdravotnické záchranné služby, jejichž činnost je podpořena řadou preventivních, vzdělávacích a organizačních opatření. Stejně důležitá je úloha nestátních neziskových organizací a aktivní účast občanů, která je nezbytná pro efektivní zvládání krizových situací.

Praktická část práce, která se opírala o multikriteriální analýzu rizik, dotazníkové šetření a analýzu konkrétních mimořádných událostí, přinesla cenné poznatky. Analýza ukázala, že mezi hlavní rizika v Bystřici nad Pernštejnem patří zejména požáry, povodně, technologické havárie a výpadky kritické infrastruktury. Z hlediska přírodních hrozeb je oblast ohrožena zejména extrémními meteorologickými jevy, jako jsou sněhové bouře a vichřice.

Dotazníkové šetření mezi 200 respondenty odhalilo, že informovanost obyvatel o postupech při mimořádných událostech je v některých skupinách stále nedostatečná. I když většina respondentů zná kontakty na záchranné složky a má důvěru v jejich schopnosti, pouze malá část populace má připravené evakuační zavazadlo a povědomí o jeho obsahu je nízké. Významná část dotázaných považuje za klíčové zlepšit edukaci veřejnosti, zavést více praktických cvičení a simulací a rozšířit preventivní programy ve školách i pro dospělé.

Výsledky této práce ukazují, že připravenost na mimořádné události je výsledkem dlouhodobého a systematického úsilí, které vyžaduje spolupráci všech složek společnosti. Doporučení a návrhy této práce mohou sloužit jako inspirace nejen pro Bystřici nad Pernštejnem, ale i pro další obce a regiony, které usilují o zajištění vyšší bezpečnosti a odolnosti svých komunit v dynamicky se měnícím světě.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ANTUŠÁK, Emil a VILÁŠEK, Josef, 2016. *Základy teorie krizového managementu*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-3443-2.

CAMBRIDGE, 2011. *Cambridge Business English Dictionary*. Velká Británie: Cambridge University Press. ISBN 9780521122504.

ČESKO, 1985. *Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2025 [cit. 2025-03-02], dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>.

ČESKO, 1998. *Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2025 [cit. 2025-02-01]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>.

ČESKO, 2000a. *Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2025 [cit. 2025-02-01], dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>.

ČESKO, 2000b. *Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2025 [cit. 2025-02-01], dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>.

ČESKO, 2000c. *Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2025 [cit. 2025-02-01]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-241>.

ČESKO, 2001a. *Vyhláška č. 328/2001 Sb., Ministerstva vnitra o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2025 [cit. 2025-02-01]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>.

ČESKO, 2002. *Vyhláška č. 380/2002 Sb., Ministerstva vnitra k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2025 [cit. 2025-02-01]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-380>.

ČESKO, 2008. *Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2025 [cit. 2025-02-01]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

ČESKO, 2011. *Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2025 [cit. 2025-02-01]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-374>.

ČESKO, 2015a. *Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2025 [cit. 2025-02-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320>. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ukryti-obyvatelstva.aspx> [cit. 2025-02-02].

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, © 2025. Charakteristika SO ORP Bystřice nad Pernštejnem. Online. Csu.gov.cz. Dostupné z: https://csu.gov.cz/vys/charakteristika_so_orp_bystrice_nad_bernstejnem. [cit. 2025-03-31].

ČIRKA, Vladan, 2011. *Vírská přehrada – zdroj pitné vody*. Diplomová práce. Brno: Masarykova Univerzita.

ČLOVĚK V TÍSNI, 2015. *Žijeme v záplavovém území*. Praha: Člověk v tísni. ISBN 978-8087456-76-7.

ELEKTRONICKÝ DIGITÁLNÍ POVODŇOVÝ PORTÁL, © 2010–2025. *Charakteristika zájmového území*. Online. Edpp.cz. Dostupné z: https://www.edpp.cz/bnp_charakteristika-zajmoveho-uzemi/. [cit. 2025-03-31].

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR, © 2025. Jednotky SDH obcí. Online. HZS Ústeckého kraje. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/jednotky-sdh-obci.aspx>. [cit. 2025-03-30].

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR, © 2025. *Postavení právnických a podnikajících fyzických osob v případě vzniku mimořádných událostí*. Online. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/postaveni-pravnickych-a-podnikajicich-fyzickych-osob-v-pripade-vzniku-mimoradnych-udalosti.aspx>. [cit. 2025-03-05].

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR, © 2025. *Ukrytí v případě radiační havárie*. Online. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/ukryti-v-pripade-radiacni-havarie.aspx>. [cit. 2025-03-05].

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR, © 2025. *Varování obyvatelstva v České republice*. Online. 24. března 2022.

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR, 2024. *Statistická ročenka Hasičského záchranného sboru České republiky 2024*. Online. Hzscr.gov.cz. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/statisticke-rocenky-hasieskeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>. [cit. 2025-04-17].

HANUŠ, Ivan a ČERNOHOUSOVÁ, Hana, © 2025. Hodnocení rizik. Online. In: *Metodika pro identifikaci a hodnocení aktiv a rizik*. Kladno: T-SOFT. Dostupné z: https://mesto-kladno.cz/assets/File.ashx?id_org=6506&id_dokumenty=1474792. [cit. 2025-03-31].

HORÁK, Rudolf; DANIELOVÁ, Lenka; JUŘÍČEK, Ludvík a ŠIMÁK, Ladislav, 2015. *Krizové řízení při nevojenských krizových situacích, ochrana obyvatelstva, kritická infrastruktura: modul A; C; I, 2021*. Praha: Ministerstvo vnitra. ISBN 978-807-6160-972.

HORÁK, Rudolf; DANIELOVÁ, Lenka; JUŘÍČEK, Ludvík a ŠIMÁK, Ladislav, 2015. *Základy ochrany společnosti*. Monografie (Key Publishing). Ostrava: Key Publishing. ISBN 978-807-4182-365.

KOCH, Daniel a PAYNE, Patricia, 2015. *A Simple Evacuation Modeling and Simulation Tool for First Responders*. Online. U.S. Department of Energy. Dostupné z: <https://www.osti.gov/servlets/purl/1190743>. [cit. 2025-04-18].

KOVÁČOVÁ, Viktorie, 2023. *Demografická studie ORP Bystřice nad Pernštejnem 2023–2030*. Online. Město Bystřice nad Pernštejnem. Dostupné z: https://www.bystri-cenp.cz/data/File/MAP_III/Moje_slozka/DPPM_Demograficka_studie_Byst%C5%99ice_nad_Pern%C5%A1tejnm%202023-2030.pdf. [cit. 2025-04-10].

KRIZPORT, © 2023. *Mimořádné události*. Online. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/ohrozeni/hrozby-v-jmk/mimoradne-udalosti>. [cit. 2025-03-05].

KRIZPORT, © 2023. *Evakuace*. Online. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/rady/chytre-blondynky-radi/evakuace>. [cit. 2025-03-05].

LÉBROVÁ, Michaela, 2024. *Vývoj kriminality na Žďársku*. Online. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY – KŘP KRAJE VYSOČINA. Policie.gov.cz. 19. ledna 2024. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/vyvoj-kriminality-na-zdarsku-681895.aspx>. [cit. 2025-04-17].

MCCOMBES, Shona, 2019. *Survey Research | Definition, Examples & Methods*. Online. Scribbr. August 20, 2019, January 14, 2025. Dostupné z: <https://www.scribbr.com/methodology/survey-research/>. [cit. 2025-04-17].

MĚSTO BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM, © 2025. *Kronika 1914-1950: Kronika města Bystřice nad Pernštýnem od války světové*. Online. Město Bystřice nad Pernštejnem. Dostupné z: <https://www.bystricenp.cz/pdf/kronika%201914-1950.pdf>. [cit. 2025-04-16].

MĚSTO BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM, 2013. *Povodňový plán města Bysřice nad Pernštejnem*. Online. Povodnoveplany.cz. 2025. Dostupné z: https://bnp.povodnoveplany.cz/lang_cs/clanek/1127/. [cit. 2025-04-11].

MĚSTO BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM, 2014. *ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY SPRÁVNÍHO OBVODU ORP BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM*. Online. Dostupné z: https://www.bystricenp.cz/pdf/bystrice_uap_3_akt_text.pdf. [cit. 2025-04-16].

MĚSTO BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM, 2022. *Povodňový plán města Bysřice nad Pernštejnem*. Online. Portál obce. Dostupné z: https://www.portalobce.cz/povodnovy-plan/ohrozujici-objekty/orpbystrice-nad-pernstejnem/?order_by=OBECDS&order_type=ASC. [cit. 2025-04-16].

MĚSTO BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM, 2022. *Přirozená povodeň*. Online. Portál obce. Dostupné z: https://www.portalobce.cz/povodnovy-plan/bnp_prirozena-povoden/. [cit. 2025-04-16].

MĚSTO BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM, 2024. *Krizový plán města Bystřice nad Pernštejnem*. Bystřice nad Pernštejnem: Městský úřad. Interní dokument.

MINISTERSTVO VNITRA – GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY. *Ochrana obyvatelstva*. Online. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/ochrana-obyvatelstva-uvodem.aspx>. [cit. 2025-03-02].

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY © 2025. *Ukrytí obyvatelstva*. Online. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/ukryti-obyvatelstva-v-ceske-republice.aspx>. [cit. 2025-03-02].

MINISTERSTVO VNITRA, 2016. *Terminologický slovník*. Online. Praha. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-rizeni-a-planovani-obranystatu.aspx>. [cit. 2025-03-05].

ORSÁG, Matěj; HLAVINKA, Petr; BALEK, Jan; ŽALUD, Zdeněk a TRNKA, Miroslav, 2015. *Assesment Of Meteorological Drought in Bohemianmoravian Highlands Using Palmer Drought Indices*. Nitra: Towards Climatic Services. ISBN ISBN 978-80-552-1390-3.

RICHTER, Rostislav, 2018. Slovník pojmů krizového řízení. Praha: Ministerstvo vnitra, Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-87544-91-4.

ROGOZIŃSKA, Agnieszka, 2021. Theoretical aspects of modern security threats. Definitions, typologies, evolution. Online. Dostupné z: <https://doi.org/DOI:10.5604/01.3001.0014.8112>. [cit. 2025-04-18].

ROUDNÝ, Radim a LINHART, Petr. *Krizový management: kombinovaná forma studia*. ISBN 80-719-4674-5.

ŘEHÁK, David; MARTÍNEK, Bohumír a LEGIERSKÁ, Petra, 2019. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb*. 2. rozšířené vydání. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-220-7.

SEISMOLOGICKÝ INFORMAČNÍ DISPLEJ TEMELÍN A DUKOVANY, 2012. *Zemětřesení z 7.5.2009*. Online. 18.2.2025. Dostupné z: <https://sid.ipe.muni.cz/index.php?lang=cs&id=108>. [cit. 2025-04-11].

SEZNAM.CZ, 2025. [Bystřice nad Pernštejnem]. Mapy.cz [online mapa]. Dostupné z: <https://mapy.cz/s/remuvucume> [cit. 2025-04-23]. Licence: Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International (CC BY-SA 4.0, <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>). © Seznam.cz, a.s.

SEZNAM.CZ, 2025. [Obec s rozšířenou působností Bystřice nad Pernštejnem]. Mapy.cz [online mapa]. Dostupné z: <https://mapy.cz/s/rakeforune> [cit. 2025-04-23]. Licence: Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International (CC BY-SA 4.0, <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>). © Seznam.cz, a.s.

SLEZÁKOVÁ, Michaela, 2017. *Připravenost obce na mimořádné události*. Vedoucí Princ, Ivan. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta logistiky a krizového řízení, Ústav ochrany obyvatelstva. Dostupné také z: <http://hdl.handle.net/10563/41228>.

T-MAPY SPOL. S R.O., (b.r.). [Koncové prvky varování v Bystřici nad Pernštejnem]. Online. Terinos.izscr.cz. Dostupné z: <https://terinos.izscr.cz/client/>. [cit. 2025-03-31].

VORÁČOVÁ, Lucie, 2015. *Ochrana obyvatelstva před riziky úniku nebezpečných látek na Prostějovsku*. Vedoucí Šafařík, Zdeněk. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta logistiky a krizového řízení, Ústav ochrany obyvatelstva. Dostupné také z: <http://hdl.handle.net/10563/34470>.

WIKIMEDIA COMMONS, 2021. Obvod obce s rozšířenou působností Bystřice nad Pernštejnem. Online. In: 23. 1. 2021. Dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:ORP_Byst%C5%99ice_nad_Pern%C5%A1tejnem.png#/media/File:ORP_Byst%C5%99ice_nad_Pern%C5%A1tejnem.png. [cit. 2025-03-31].

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Správní obvod obce s rozšířenou působností Bystřice nad Pernštejnem na mapě.	34
Obrázek 2 Obec s rozšířenou působností Bystřice nad Pernštejnem.	35
Obrázek 3 Bystřice nad Pernštejnem.	36
Obrázek 4 Koncové prvky varování v Bystřici nad Pernštejnem.	37
Obrázek 5 Vybraná aktiva a jejich hodnoty.	39
Obrázek 6 Vybrané hrozby a jejich hodnoty.	40
Obrázek 7 Analýza největších hrozeb v softwaru Riskan.	46
Obrázek 8 Graf délky bydlení respondentů podle věku a pohlaví.	60
Obrázek 9 Graf nejčastěji uváděných položek do evakuačního zavazadla.	62
Obrázek 10 Graf zdrojů informací o poslední mimořádné události.	63
Obrázek 11 Graf připravenosti škol na mimořádné události očima respondentů.	64
Obrázek 12 Graf nejvíce vnímaných hrozeb pro město.	66

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Členění mimořádných událostí podle jejich závažnosti.....	18
Tabulka 2 Přehled typů otázek v dotazníku podle počtu.	49
Tabulka 3 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.....	49
Tabulka 4 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.....	49
Tabulka 5 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.....	50
Tabulka 6 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.....	50
Tabulka 7 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.....	51
Tabulka 8 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.....	52
Tabulka 9 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.....	52
Tabulka 10 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.....	53
Tabulka 11 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.....	54
Tabulka 12 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.....	55
Tabulka 13 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.....	56
Tabulka 14 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.....	56
Tabulka 15 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.....	57
Tabulka 16 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.....	58
Tabulka 17 Vyhodnocení uzavřených odpovědí.....	59

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

a.s.	akciová společnost
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČR	Česká republika
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
HZS	Hasičský záchranný sbor
IZS	Integrovaný záchranný systém
JSVV	Jednotný systém varování a vyrozumění
KPV	Koncový prvek varování
MV-GŘ HZS ČR	Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky
ORP	Obec s rozšířenou působností
PaPFO	Právnícké a podnikající fyzické osoby
PDSI	Palmer Drought Severity Index (Palmerův index sucha)
s.p.	státní podnik
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SMS	Short Message Service (krátká textová zpráva)
TV	Televize
Wi-Fi	Wireless Fidelity (bezdrátová síť)

